



IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

za period januar-decembar 2019.godine

Brčko, mart 2020.

SADRŽAJ

1. Uvodna riječ generalnog direktora.....	3
2. Opšti podaci o Društvu.....	4
3. Mišljenje ovlaštenog revizora i ovlaštenog aktuara.....	8
4. Primjenjene računovodstvene politike i aktuarske metode.....	9
5. Opis poslovnog okruženja i položaj društva za osiguranje	11
6. Podaci o broju i geografskoj rasprostranjenosti organizacionih dijelova.....	12
7. Podaci o broju i strukturi zaposlenih	13
8. Podaci o bruto premiji osiguranja po vrstama osiguranja.....	13
9. Podaci o štetama.....	15
10. Analiza ostvarenog finansijskog rezultata.....	17
11. Analiza finansijskog položaja.....	18
12. Pokazatelji likvidnosti, ratio troškova, ratio šteta i kominovani ratio.....	26
13. Podaci o tehničkim rezervama.....	28
14. Izvještaj o odnosima sa povezanim privrednim društvima.....	31
15. Izvještaj o finansijskim odnosima i transakcijama.....	32
16. Podaci o strukturi i iznosu datih donacija.....	32
17. Značajni poslovni događaji.....	32
18. Procjena očekivanog budućeg razvoja društva za osiguranje.....	32
19. Najvažnij aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem.....	33
20. Informacije u vezi otkupa vlastitih akcija.....	34
21. Informacije o poslovnim segmentima društva za osiguranje.....	34
22. Korišćenje finansijskih instrumenata, ako je značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja društva za osiguranje.....	35
23. Ciljevi i politike društva za osiguranje u vezi sa upravljanjem rizicima.....	35
24. Izloženost društva za osiguranje cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju.....	37
25. Osnovne informacije i podaci o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja, uključujući i osnovne podatke o reosiguravačima	38
26. Primjenjena pravila korporativnog upravljanja.....	39
27. Spisak uslova i tarifa, sa brojem i datumom usvajanja.....	41

1. Uvodna riječ generalnog direktora

Poslovanje "Brčko gas osiguranje" dd u 2019. godini ocjenjujemo kao vrlo uspješno s obzirom da smo uspjeli ostvariti planirani nivo premije osiguranja po svim vrstama neživotnog osiguranja, da smo uspjeli efikasno upravljati rizicima kojima smo izloženi kao i da smo proširili portfolio svojih usluga čime smo stvorili pretpostavke za dalje širenje i unapređenje poslovanja Društva. Širenjem i inovacijama u oblasti usluga koje pružamo izlazimo u susret potrebama klijenata čija se struktura i mobilnost vremenom mijenjaju.

Što se tiče sektora osiguranja u cjelini, možemo reći da postoje određeni pozitivni pomaci koji su refleksija određenih ekonomskih pozitivnih pomjeranja u cjelokupnoj privredi, ali i da se i dalje većina društava suočava sa problemima koji su karakteristični za domaće tržište, kao što su nelojalna konkurencija, neusaglašenost zakonske regulative, nedovoljna razvijenost tržišta osiguranja i sl.

Tržište osiguranja se susreće sa određenim ograničavajućim faktorima koji usporavaju razvoj cjelokupnog tržišta. Prije svega, mislimo na demografska kretanja, kao i određene institucionalne prepreke ka zadovoljavanju potreba savremenih i informatički obrazovanih klijenata koji zahtijevaju digitalizaciju svih procesa u oblasti osiguranja.

Uprkos problemima koji postoje u svakodnevnom poslovanju, naše dugogodišnje uspješno poslovanje je rezultat kontinuiranog ulaganja u razvoj Društva i odgovornog upravljanja imovinom Društva.

Povjerenje klijenata izraženo je kroz očuvanje portfelja Društva u izrazito teškom vremenu koje se ogleda u efektima svjetske ekonomske krize koja je imala uticaj i na društvene tokove u Republici Srpskoj, kao i kroz povećanje konkurencije na tržištu osiguranja osnivanjem novih društava za osiguranje, te određenim strukturalnim promjenama.

Insistiranje na zdravim osnovama poslovanja koje se ogleda kroz politiku srazmjere između preuzetog rizika i cijene, redovnoj naplati premije, kao i redovnoj isplati iznosa naknade štete bila je i ostala suština uspješnog poslovanja Društva.

Doslednom primjenom načela sigurnosti u oblasti ulaganja sredstava tehničkih rezervi i ograničavanja troškova poslovanja u okviru režijskog dodatka, Društvo je obezbedilo sigurnost poslovanja i adekvatne rezerve društva za sve preuzete obaveze, kao i usklađenost poslovanja sa svim zakonskim i podzakonskim aktima

Svukupni rezultati Društva su takvi da mogu zadovoljiti interese, kako akcionara tako i zaposlenih, a sve to u vremenu kada se na osiguranje gleda više kao trošak a ne na mjeru za smanjenje i upravljanje rizikom.

2.Opšti podaci o Društvu

Naziv i sjedište

Društvo za osiguranje posluje pod nazivom Dioničko društvo za osiguranje "BRČKO-GAS OSIGURANJE", skraćeni naziv: D.D. "BRČKO-GAS OSIGURANJE" BRČKO. Sjedište Društva je u Brčkom, ul. Banjalučka 8.

Jedinstveni identifikacioni broj Društva 4600013830004

Matični broj: 1904388

Oblik organizovanja

Društvo je organizovano kao dioničko društvo.

Broj rešenja o izdavanju dozvole za rad

Rješenje Ministarstva finansija Republike Srpske o izdavanju dozvole za rad broj 04-2880-01/08 od 07.05.2002. godine. Rješenje Agencije za osiguranje Republike Srpske o izdavanju dozvole za rad broj 04-2880-01/08 od 07.05.2002. godine.

Rješenje Agencije za osiguranje Republike Srpske broj 05-129-2/07 od 23.01.2008. godine za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja, u skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/05, 01/06 i 64/06).

Statusne i druge promjene :

Dioničko društvo za osiguranje „BRČKO-GAS OSIGURANJE“ Brčko, ulica 12 beba bb, je osnovano 1998. godine i registrovano kod Osnovnog suda u Bijeljini, Rješenjem broj Fi-1140/98 od 13.10.1998. godine.

Nakon uspostavljanja Brčko distrikta BiH 2000. godine i formiranja Odjeljenja za registraciju privrednih subjekata u Osnovnom sudu Brčko distrikta izvršena je preregistracija, te je Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj D-283/02 od 23.05.2002. godine izvršen upis u registre ovog Suda, pod nazivom Dioničko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, Banjalučka bb.

Rješenjem Osnovnog Suda Brčko distrikta BiH broj D-1911/03 od 02.12.2003. godine izvršena je promjena podataka, te je određeno da Društvo svoju djelatnost obavlja samo u domaćem prometu (u zemlji).

Rješenjem broj D-1396/04 od 18.11.2004. godine izvršena je promjena upisa lica ovlašćenog za zastupanje – direktora, pa je umjesto dosadašnjeg direktora Kojić Đorđa, upisan Kovač Radivoj.

Rješenjem broj D-1173/05 od 29.12.2005. godine izvršena je dokapitalizacija Društva – povećanje osnovnog kapitala.

Rješenjem broj 096-0-Reg-06-000580 od 19.06.2006. godine je ponovo izvršena dokapitalizacija Društva, te je ukupan iznos osnovnog kapitala 5.000.000,00 KM.

Rješenjem broj 096-0-Reg-08-000358 od 11.04.2008. godine, radi usklađivanja sa novim propisima u oblasti osiguranja, izvršena je promjena naziva Društva, te je upisan novi naziv:

Dioničko društvo za osiguranje „BRČKO-GAS OSIGURANJE“ Brčko distrikt BiH, ulica Banjalučka br. 8.

Rješenjem broj 096-0-Reg-08-001277 od 05.12.2008. godine izvršen je upis promjene direktora, pa je kao novi direktor upisan Savić Slavko iz Ugljevika.

Rješenjem broj 096-0-Reg-09-001607 od 22.12.2009. godine je izvršen upis promjene podataka – promjena direktora, te je upisan, kao direktor, Sofić Cvijetin iz Brčkog.

Rješenjem o registraciji kod Osnovnog suda Brčko Distrikt BiH Broj 096-0-Reg-11-001919 od 10.01.2012. u sudski registar izvršen je upis usklađivanja djelatnosti sa Odlukom o novoj klasifikaciji djelatnosti u Brčko Distriktu BiH.

Rješenjem broj 096-0-Reg-13-000508 od 11.06.2013.godine Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH, izvršen je upis povećanja osnovnog kapitala Društva četvrtom emisijom običnih (redovnih) dionica, zatvorenom ponudom u iznosu od 700.000,00.

Rješenjem broj 096-0-Reg-14-000787 od 09.09.2014. godine Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH, izvršena je promjena sjedišta Podružnice ovog društva sa sjedištem u Šamcu.

Rješenjem o registraciji Osnovnog suda Brčko Distrikt BiH Broj: 096-0-Reg-17-000756 od 17.07.2017. izvršen je upis povećanja kapitala od 6.200.000 KM. Ovim rješenjem izvršen je i upis promjena sjedišta podružnice u Tuzli.

Visina upisanog osnovnog kapitala iznosi 6.200.000,00 KM, koliko je upisano u Registar emitenata papira od vrijednosti kod Komisije - povjerenstva za papire od vrijednosti Brčko Distrikta BiH, broj rješenja o upisu: RE 13-15.04-14/17 godine.

Komisija za hartije od vrijednosti Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine izdala je Rješenje o upisu u registar emitenata kod Komisije za papire od vrijednosti, RE-05-1-227/05 od 15.11.2005.godine, Oznaka i registarski broj emitenta: 02-14-16/05. Promjene podataka (povećanje osnovnog kapitala) upisani su rješenjima od 31.01.2006. i 07.07.2006. I 11.06.2013. i 17.07.2017. godine.

Vrste osiguranja za koje je Društvo registrovano:

- 65.12- Ostalo osiguranje
- 66.21- Procjena rizika i šteta
- 66.29- Ostale pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzionim fondovima

Vlasnička struktura

Redni broj	Dioničari	Broj akcija na 31.12.2019.	Učešće u osnovnom kapitalu
1.	Brčko gas doo Brčko	6193	99,8871
2.	Kojić Đorđa, Brčko	7	0,1129

Organizaciona mreža i ovlašćenja organizacionih dijelova u pravnom prometu sa trećim licima:

Društvo svoju poslovnu aktivnost obavlja na teritoriji Republike Srpske, Brčko Distrikta BiH i Federacije BiH. Organizacioni dijelovi Društva nemaju svojstvo pravnog lica, već svoju poslovnu aktivnost obavljaju u ime i za račun Društva, kao i preko ovlašćenih zastupnika u osiguranju, koji su svoju poslovnu aktivnost obavljali na teritoriji cijele BiH. Društvo odgovara cijelom svojom imovinom za obaveze poslovnih jedinica.

Prema Obavještenju o razvrstavanju poslovnih i drugih jedinice u sastavu poslovnog i drugog subjekta po djelatnostima Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine Ekspozitura Brčko broj: 13-43-1-4600013830144 od 07/09/17. godine izvršeno je razvrstavanje poslovnih i drugih jedinica u sastavu Društva:

Matični broj	Naziv i adresa poslovnih i drugih jedinica	Redni broj jedinice	Šifra podrazreda iz KD
4600013830012	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Doboj, Ul Cara Dušana bb , opština Doboj</i>	001	65.12
4600013830039	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Ugljevik, Ul Karađorđeva bb , opština Ugljevik</i>	002	65.12
4600013830047	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Modriča, Ul Cara Lazar bb, opština Modriča</i>	003	65.12
4600013830055	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Novi Grad, Ul Kralja Petra I Oslobodioca bb</i>	004	65.12
4600013830063	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Zvornik, U Svetog Save bb, Opština Zvornik</i>	005	65.12
4600013830071	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Banja Luka, ul. Kninska br 2., opština Banja Luka</i>	006	65.12
4600013830080	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“</i>	007	65.12

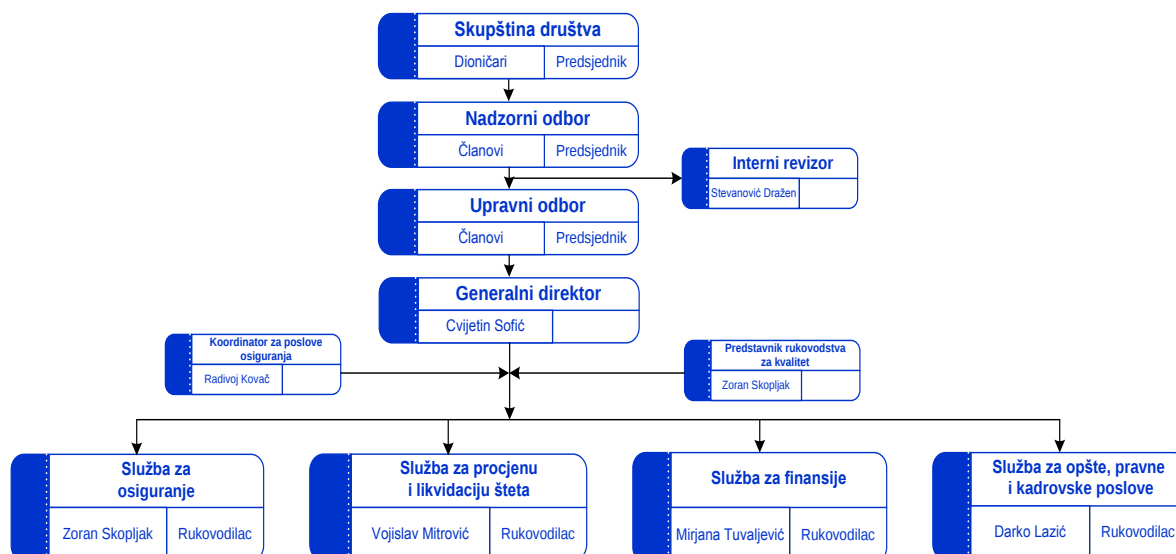
	<i>Bijeljina, ul. Dimitrija Tucovića br 94, opština Bijeljina</i>		
4600013830098	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Bosanski Brod, Ul Kralja Petra I Oslobođioca br.41, opština B. Brod</i>	008	65.12
4600013830101	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Šamac, ul. Put srpskih Dobrovoljaca bb, opština Šamac</i>	009	65.12
4600013830110	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Teslić, ul. Branka Radičevića br 2, opština Teslić</i>	010	65.12
4600013830128	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Trebinje, ul. Preobraženska br 22, opština Trebinje</i>	011	65.12
4600013830136	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Pale, ul. Dobrosava Jevđevića bb, opština Pale</i>	012	65.12
4600013830144	<i>Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Tuzla, ul. Maršala Tita 2B, opština Tuzla</i>	013	65.12
4600013830152	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Prijedor, ulica Kralja Aleksandra bb. Opština Prijedor</i>	014	65.12
4600013830179	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Gradiška, ul. Miroslava Antića bb, opština Gradiška</i>	015	65.12
4600013830187	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Kozarska</i>	016	65.12

	<i>Dubica, ul. Svetosavska br. 8, opština Kozarska Dubica</i>		
4600013830195	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Laktaši, mahovljani bb, opština Laktaši</i>	017	65.12
4600013830209	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Srbac, ul. Mome Vidovića br.21, opština Srbac</i>	018	65.12
4600013830217	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Prnjavor, Magistralni put bb, opština Prnjavor</i>	019	65.12
4600013830225	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Derventa, ul 16. Krajiške bb, opština Derventa</i>	020	65.12
4600013830233	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Bileća, ul. Kralja Aleksandra bb, opština Bileća</i>	021	65.12
4600013830241	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Gacko, ul. Stojana Kovačevića br. 12, opština Gacko</i>	022	65.12
4600013830250	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ nevesinje, ul. Cara Dušana br. 8, opština Nevesinje</i>	023	65.12
4600013830292	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Lopare, ul. Vuka Stefanovića kaadžića bb, opština Lopare</i>	024	65.12
4600013830306	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Rogatica, ul. Srpske sloge bb, opština Rogatica</i>	025	65.12
4600013830314	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Foča, ul. Kralja Petra I, bb, opština Foča</i>	026	65.12

4600013830322	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Višegrad, ul. cara Lazara bb, opština Višegrad</i>	027	65.12
4600013830349	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Istočno Sarajevo, ul. Nikole Tesle bb, opština Istočno Sarajevo</i>	028	65.12
4600013830268	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Šekovići, ul. Narodnog heroja Miloša Zekovića bb, opština Šekovići</i>	029	65.12
4600013830276	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Milići, ul. Majke Jevrosime br. 1, opština Milići</i>	030	65.12
4600013830284	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Vlasenicam ul. Svetosavska br. 8, opština Vlasenica</i>	031	65.12
4600013830365	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Bihać, ul. Đačka br. 3, opština BIhać</i>	032	65.12
4600013830381	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Bugojno, ul. Nugle bb, opština Bugojno</i>	033	65.12
4600013830357	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Zenica, ul. ;ehmedalije tarabara bb opština Zenica</i>	034	65.12
4600013830373	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Mostar, ul. Braće Fejića br. 3, opština Mostar</i>	035	65.12
4600013830390	<i>Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Sarajevo, ul. Stupska bb, opština Ilidža</i>	036	65.12

Navedene jedinice upisane su u sudski registar kod nadležnog registracionog suda, prema izvodu iz sudskog registra Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH

Organizaciona struktura Društva je sledeća:



Slika 1. Organizaciona struktura Društva

Organi Društva su sledeći:

1. Skupština Društva,
2. Upravni odbor,
3. Direktor,
4. Nadzorni odbor.

Predsjednik Skupštine Društva:

Bajić Dušan.

Članovi Upravnog odbora:

1. Sofić Cvijetin
2. Zoran Skopljak
3. Ivan Lalović

Direktor Društva: Cvijetin Sofić, dipl. Iur. bez ograničenja upisan u Rješenju Osnovnog suda Brčko Distrikta BIH 096-0-reg-09-0016070 od

Nadzorni odbor čine:

1. Ostojić Goran
2. Savić Slavko
3. Drakulić Goran.

Društvo ne posjeduje izvršni odbor ni odbor za reviziju.

3) Mišljenje ovlašćenog revizora I ovlašćenog aktuara na godišnji finansijski izvještaj

u prilogu

4) Primjenjene računovodstvene politike I aktuarske metode

4.1. Kratak pregled računovodstvenih politika

Prihod od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda.

Prenosna premija (razgraničenje za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi obračunatih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda.

Provizije i drugi odgovarajući troškovi koje se mogu odnositi na prenosne premije se ne razgraničavaju, već idu na teret prihoda perioda u kome nastanu.

Prihodi po osnovu kamata se odnose na obračunate kamate na kratkoročne plasmane, proknjižene u obračunskom periodu u kome su nastale.

Rezervisanje sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidarane štete vrše se na osnovu procjene iznose svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne likvidarane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezerve za štete koje se isplaćuju ili će se isplaćivati u obliku rente obračunavaju se u kapitalizovanim iznosima.

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljene štete utvrđuje se na osnovu statističkih podataka za takve štete, podataka o prijavljenim štetama i tehnologija obrade šteta, kao i raspoloživih podataka i informacija, a čiji iznos se utvrđuje ulančanih ljestvica (chain-leader).

Troškovi tekućeg održavanja i opravki osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja iskazuju se u bilansu uspjeha u stvarno nastalom iznosu na bazi faktura dobavljača.

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti preračunavaju se u konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Pod osnovnim sredstvima smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine i vrijednost veća od 1.000,00 KM.

Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se po stopama, koje su određene tako da se neotpisana vrijednost osnovnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku predviđenog vijeka trajanja.

Potraživanja za premije obuhvataju potraživanja za premiju i učešća u naknadama šteta u zemlji i inostranstvu.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, novčana sredstva kod komercijalnih banka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Izdvojena sredstva za preventivu obrazuju se izdvajanjem iz bruto premija svih vrsta osiguranja po propisanim stopama iz „Pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka“.

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa poreskim propisima Brčko Distrikta BiH, dok poslovne jedinice koje posluju na prostoru Republike Srpske podliježu poreskim propisima Republike Srpske, a poslovna jedinica u Federaciji BiH podliježe propisima Federacije BiH.

Porezi i doprinosi koje ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba.

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost („ Službeni glasnik BiH“ broj 9/05 i 35/05) uvedena je obaveza i regulisan sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost na teritoriji Bosne i Hercegovine, počevši od 1. januara 2006. godine, čime je zamijenjen dotadašnji sistem oporezivanja primjenom poreza na promet proizvoda i usluga. Članom 25. navedenog Zakona usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

4.2. Primjenjene aktuarske metode

Prilikom formiranja tehničkih rezervi Društvo primjenjuje aktuarske metode i kod obračuna prenosne premije i kod obračuna rezervacije za štete.

Obračun prenosne premije vrši se metodom *pro-rata temporis* za sva ona osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i posle isteka obračunskog perioda, a s ciljem ispunjavanja obaveza koje će nastati nakon obračunskog perioda i koje proizilaze iz ugovora o osiguranju i to za sve vrste osiguranja kojom se društvo bavi.

Prilikom obračuna rezervacija za nastale neprijavljene štete primjenjuju se sledeće aktuarske metode:

- 1) Metod na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim (nastalim prijavljenim a neriješenim) štetama;
- 2) Metod ulančanih ljestvica (Chain Ladder)

Aktuarske metode primjenjuju se i kod rezervacije rentnih šteta, odnosno ista se radi na bazi kapitalizacije.

Pored rezervisanja za štete odgovarajuće aktuarske metode primjenjuju se i prilikom rezervisanja za primanja zaposlenih a u skladu sa *MRS 19*.

5. Opis poslovnog okruženja i položaj društva za osiguranje na tržištu osiguranja U Republici Srpskoj

5.1. Poslovno okruženje

U period januar-septembar 2019. g industrijska proizvodnja u RS smanjena je za 11,6% u odnosu na isti period prethodne godine.

Broj zaposlenih u industiji za isti period 2019. G smanjen za 0,2% u odnosu na isti period 2018. g.

Prosječna godišnja stopa inflacije, u 2019. godini, u Republici Srpskoj, iznosila je 1,4%, dok je u istom periodu 2018. godine zabilježena inflacija od 1,2%. Inflacija u BiH je 2019. godini, iznosila je 1,4%.

Prosječna neto plata isplaćena u Društvu na bazi časova rada u 2019. godini iznosila je 689 KM. Prosječna neto plata u republici Srpskoj u 2019. godini iznosila je 903 KM.

Prosječna neto isplaćena plata u BiH, u 2019. godini, iznosila je 928 KM.

Aktivna ponuda radne snage u Republici Srpskoj, odnosno prosječan broj nezaposlenih za period januar-septembar 2019 iznosi je 86.589 lica, što je u odnosu na prosječan broj nezaposlnih u istom period 2018. Godine manje za 22.003 lica, odnosno manje za 20,3%.

Ukupan obim robne razmjene Republike Srpske sa inostaranstvom za prvih devet mjeseci 2019. G iznosio je 6,26 milijardi KM, što je manje za 440,93 miliona KM u odnosu na isti period 2018. G, odnosno manje za 2,3 %. Ostavren je izvoz u vrijednosti od 2,71 milijardi KM, dok je ostvareni uvoz 3,55 milijardi KM za period januar-septembar 2019. U periodu januar-septembar 2019. ostvaren je deficit robne razmjene sa inostranstvom u iznosu od 845,07 miliona KM. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 76,20%, dok je u istom period 2018. (januar-septembar) iznosila 70,5 %.

5.2. Položaj Društva za osiguranje na tržištu osiguranja

U periodu januar-decembar 2019. Godine došlo je do povećanja obračunate premije neživotnog osiguranja na tržištu osiguranja Bosne i Hercegovine.

Ukupno obračunata premija osiguranja na tržištu osiguranja Bosne i Hercegovine u toku 2019. iznosila je 762.542.882 KM, dok je premija osiguranja u toku 2018. Godine iznosila 712.831.565 KM, što je za povećanje za 49.711.317 odnosno 6,973%

U ukupnoj premiji i dalje su dominantna neživotna osiguranja sa 79,22 % od 604.105.925 KM, a života sa 20,78 % tj 158.436.957 KM. Od neživotnih osiguranje najveće učešće kao i do sada zauzima osiguranje autoodgovornosti sa oko 49,75 % tj. 379.367.333 KM.

U toku 2019. Je nastavljen i dalje pozitivan trend povećanja premije životnog i neobaveznih osiguranja , iako je to i dalje ispod evropskog prosjeka.

S obzirom da društvo za osiguranje Brčko-gas osiguranje posluje na teritoriji čitave Bosne i Hercegovine preko podružnica u Federaciji BIH i preko podružnica u Republici Srpskoj, podaci o ostvarenoj premiji i štetama se moraju odvojeno prezentovati.

Pregled premije Brčko-gas osiguranja :

	Premija RS-Brčko	Premija FBIH	Ukupna premija društva.
2018	10.698.648	5.281.631	15.980.279
2019	10.642.082	5.169.539	15.811.621

Učešće premije osiguranja Brčko-gas osiguranja u ukupno obračunatoj premiji osiguranja na području Bosne i Hercegovine iznosi 2,07 %.

Društvo je u periodu januar-decembar 2019. Godine zabilježilo pad ukupne premije u odnosu na isti period 2018., tačnije za 168.658 KM ili za 1,06 %. Na području Republike Srpske u toku 2019. u odnosu na 2018. zabilježen pad premije za 56.566 KM ili za 0,53 %.

6) Podaci o broju i geografskoj rasprostranjenosti organizacionih dijelova

Društvom upravljaju osnivači, odnosno dioničari koji posjeduju dionice sa pravom upravljanja, srazmjerno učešću u osnivačkom, odnosno dioničkom kapitalu Društva.

Organi Društva su:

- Skupština Društva,
- Upravni odbor,
- Direktor,
- Nadzorni odbor.

Društvo svoju poslovnu aktivnost obavlja preko centrale sa sjedištem u Brčkom i ima i 18 podružnica i to :

1. Podružnica Doboj, Cara Dušana bb,
2. Podružnica Ugljevik, Karađorđeva bb,
3. Podružnica Modriča, Cara Lazara bb,
4. Podružnica Novi Grad, Kralja Petra I Oslobođioca bb,
5. Podružnica Banja Luka, Kninska br 2,
6. Podružnica Bijeljina, Dimitrija Tucovića 94,
7. Podružnica Brod, Kralja Petra I Oslobođioca br. 41,
8. Podružnica Šamac, Put Srpskih dobrovoljaca bb,
9. Podružnica Teslić, Branka Radičevića 2,
10. Podružnica Zvornik, Braće Jugovića B-19, lokal br. 21,
11. Podružnica Trebinje, Preobraženska br. 22,
12. Podružnica Pale, Dobrosava Jevđevića bb,
13. Podružnica Tuzla, Maršala Tita 2B,
14. Poslovna jedinica Bihać, Đačka br. 3,
15. Poslovna jedinica Bugojno, Nugle bb,
16. Poslovna jedinica Zenica, Mehmedalije Tarabara bb,
17. Poslovna jedinica Mostar, Braće Fejića 3,
18. Poslovna jedinica Sarajevo, Stupska bb

Podružnica nema status pravnog lica , već čini poslovnu jedinicu preduzeća izdvojenu od sjedišta preduzeća. Podružnica zaključuje pravne poslove u ime i za račun preduzeća. Podružnica se upisuje u sudski registar.

Društvo svoju poslovnu aktivnost obavlja na teritoriji Republike Srpske i Federacije BiH.

7) Podaci o broju i strukturi zaposlenih

Struktura zaposlenih na dan 31.12.2019. godine odgovara postojećoj teritorijalnoj organizaciji i obimu poslova Društva u poslovnoj 2019. godini.

Postojeći zaposleni radnici su podložni kontinuiranoj analizi i ocjeni u pogledu ostvarenja planirane premije osiguranje, te se u zavisnosti od ostvarenih rezultata preduzimaju i odgovarajuće mjere od strane Uprave Društva.

Društvo je dužno voditi evidenciju o svim zaposlenim radnicima i drugim licima koja zaključuju ugovore o osiguranju, te vrše i druge poslove u ime i za račun Društva u skladu sa važećim propisima.

Struktura zaposlenih u Društvu na kraju 2018. godine dat je u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Stručna sprema	Broj zaposlenih na kraju 2018. godine	Broj Zaposlenih na kraju 2019. godine
1.	DR	1	1
2.	MR	4	3
3.	VSS	31	32
4.	VŠS	4	4
5.	SSS	86	86
Ukupno:		126	126

Društvo u toku 2019. godini nije provodilo značajnije angažovanje novih kadrova, već je nastojalo na adekvatan način podići kapacitete postojećih radnika, a naročito radnika koji su angažovani na prodaji osiguranja.

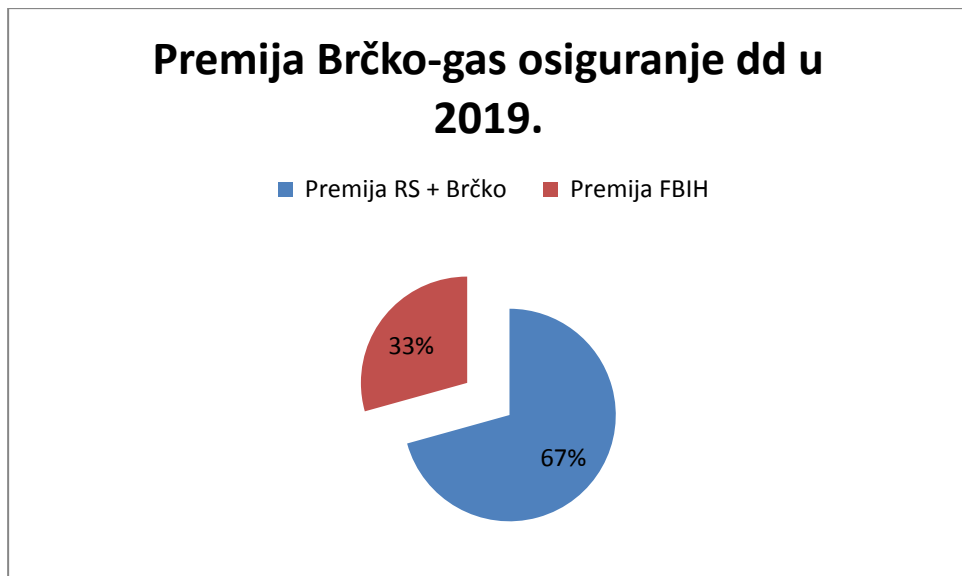
8) Podaci o bruto premiji osiguranja po vrstama osiguranja

S obzirom da Društvo posluje na cjelokupnoj teritoriji Bosne i Hercegovine, nametnula se potreba za prezentacijom podataka o premiji u više istih izvještaja na kojima je odvojeno prezentovana premija ostvarena na području Federacije BIH, području Brčko distrikta i Republike Srpske i zajednički izvještaj koji objedinjuje kompletnu bruto premiju.

Pregled ostvarene bruto premije dat je u narednom prikazu:

Entitet	Republika Srpska I Brčko		Federacija BIH		Ukupno	
Vrsta osiguranja	Broj polisa	Obr. premija	Broj polisa	Obr. premija	Broj polisa	Obr premija
Osiguranje od nezgode	26.179	639.633,80	8.838	122.026,34	35.017	761.660,14
Zdravstveno osiguranja	3.201	101.303,03	2.502	85.098,84	5.703	186.401,87
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim š v	1.573	1.281.774,88	450	286.563,03	2.023	1.568.337,91
Osiguranje plovila	4	410,20			4	410,20
Osiguranje robu u prevozu	3	4.474,00			3	4.474,00
Osiguranje imovine od požara I prirodnih sila	982	348.482,50	200	77.956,38	1.182	426.438,88
Osiguranje ostalih šteta na imovini	516	257.708,06	93	26.587,82	609	284.295,88
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	31.668	7.938.965,98	11.411	4.566.396,53	43.079	12.505.362,81
Odgovornost plovila	13	595,75			13	595,75

Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	176	68.173,45	12	4.910,21	188	73.083,66
Osiguranje garancija	2	560,23			2	560,23
Ukupno	64.317	10.642.081,88	23.506	5.169.539,15	87.823	15.811.621,03



Slika 2. Pregled premije Brčko-gas osiguranja po entitetima

9) podatke o štetama po vrstama osiguranje (broj, iznos i status prijavljenih i riješenih šteta, broj i iznos rezervisanih šteta na dan 31.12. prethodne i godine za koju se izvještaj podnosi)

Društvo je primjenom Pravilnika o načinu formiranja i obračuna rezervacija za štete utvrdilo iznos rezervi za prijavljenje i nastale neprijavljene štete, dok je za svaku prijavljenu štetu vršilo pojedinačnu procjenu. Ukupan iznos rezervacije nastalih prijavljenih šteta iznosi 5.758.220 KM, dok je u skladu sa Pravilnikom izvršena i rezervacija za 3 rentne štete u ukupnom iznos od 457.037 KM.

Spisak rentnih šteta i kapitalizovanih iznosa na 31.12.2019.

Red. br.	Korisnik rente	Frekvencija isplata (godišnja, polugodišnja, mjesečna)	IZNOS RENTE	REZERVISAN IZNOS
1.	Janković Petra	mjesečno	210	30.285
2.	Krivokuća Novak	mjesečno	90	2.059
3.	Vuković Aco	mjesečno	2.064	379.571
	Ukupno:		2.364	411.915

Bitno je napomenuti da se rezervacije za rentne štete ne uključuju u ukupnu rezervaciju nego se posebno evidentiraju.

Metod obračuna rezervacija za nastale a neprijavljene štete je metod ulančanih ljestvica (Chain Ladder) pri čemu se koriste podaci o štetama u posmatranom periodu od 7 godina. Ukupna rezervacija za nastale neprijavljene štete na 31.12.2019. iznosi 3.417.868 KM a troškovi obrade šteta za nastale a neprijavljene iznose 17.089 KM.

Pregled likvidiranih i rezervisanih šteta dat je u narednoj tabeli:

Šifra vrste osig.	Broj šteta u toku godine					Broj odbijeni h šteta	Likvidirane štete			Rezervisane nastale prijavljene štete (bez troškova)			Struktura šteta		
	Rezervisane prethodne godine	Reaktiviranih u toku tekuće godine	Prvi put prijavljen ih u toku tekuće godine	Svega (3+4+5)	Broj		Iznos	Prosječno likvidirana šteta	Broj	Iznos	Prosječno rezervisan a šteta	Odbijene	Likvidiran e	Rezervis ane	
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
01	17	2	319	338	56	265	244.774	924	17	43.342	2.550	16,57%	78,40%	5,03%	
02	3	1	85	89	7	78	47.102	604	4	535	134	7,87%	87,64%	4,49%	
03	114	9	476	599	40	481	1.300.132	2.703	78	215.997	2.769	6,68%	80,30%	13,02%	
06	0			0				#DIV/0!			#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	
07	0			0				#DIV/0!			#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	
08	5		52	57	7	40	305.654	7.641	10	19.305	1.931	12,28%	70,18%	17,54%	
09	12	4	46	62	10	46	184.595	4.013	6	50.722	8.454	16,13%	74,19%	9,68%	
10	439	101	1295	1835	96	1351	4.041.697	2.992	388	1.905.354	4.911	5,23%	73,62%	21,14%	
12	0			0				#DIV/0!			#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	
13	5		17	22	6	10	100.161	10.016	6	74.400	12.400	27,27%	45,45%	27,27%	
15	0			0				#DIV/0!			#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	
SVEGA:	595	117	2.290	3.002	222	2.271	6.224.114	2.741	509	2.309.655	4.538	7,40%	75,65%	16,96%	

U toku 2019. godine ukupno je prijavljeno šteta 3.002, uključujući i reaktivirane štete. Od ukupnog broja šteta od 3.002 riješeno je 2.271 šteta, što iznosi 75,64 %.

Na dan 31.12.2019. rezervisano je 509 šteta a pregled broja i iznosa rezervisanih šteta dat je u narednoj tabeli:

Vrsta osig.	Rezervisane nastale prijavljene a neriješene štete-31.12. prethodne godine		Rezervisane nastale prijavljene a neriješene štete na dan obračuna tekuće godine (bez troškova)						Likvidirane				Broj odbijenih šteta u 2019	
			Štete iz prethodne		Štete iz tekuće		Ukupno		Štete iz prethodne		Štete iz tekuće godine		Iz rez. pret. god.	Iz 2019
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos		
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
01	17	48.799	4	31.800	13	11.542	17	43.342	10	8.466	255	236.308	3	53
02	3	7.657			4	535	4	535	3	1.439	75	45.663		7
03	114	281.744	18	57.763	60	158.234	78	215.997	75	261.640	406	1.038.492	21	19
06	0	-					0	-						
07	0	-					0	-						
08	5	13.317			10	19.305	10	19.305	5	35.032	35	270.622		7
09	12	50.550	5	47.522	1	3.200	6	50.722	2	14.674	44	169.921	5	5
10	439	1.843.283	143	851.513	245	1.053.841	388	1.905.354	263	1.273.119	1088	2.768.578	33	63
12	0	-					0	-						
13	5	64.600	4	24.600	2	49.800	6	74.400	1	50.000	9	50.161		6
15	0	-					0							
SVEGA:	595	2.309.950	174	1013198	335	1296457	509	2.309.655	359	1.644.369	1.912	4.579.745	62	160

10) Analiza ostvarenog finansijskog rezultata

10.1. Analiza prihoda i rashoda, prema šemi bilansa uspjeha

Ukupni prihodi ostvareni u 2019. Iznose 17.194.489 (u prethodnom periodu 17.364.679 KM), što je u odnosu na ostvarenje iz 2018. Smanjenje za 0,98 %. Ukupno ostvareni rashodi iznose 12.043.062 KM (u prethodnom period 12.716.906 KM) što je u odnosu na ostvarenje iz 2018. manje za 5,59 %.

Ukupni **prihodi** u Bilansu uspjeha ostvareni su po sledećim osnovama:

- Poslovni prihodi16.726.901 KM
- Finansijski prihodi440.946 KM
- Ostali prihodi.....25.615 KM

Najznačajniju poziciju u oba posmatrana perioda čine poslovni prihodi i poslovni rashodi, što odgovara prirodi djelatnosti kojom se Društvo bavi. Društvo je po osnovu poslovnih prihoda i rashoda i iz osnova finansiranja u oba posmatrana perioda ostvarilo pozitivan rezultat , dok je u oblasti ostalih prihoda i rashoda ostvarilo negativan rezultat.

Ukupi rashodi u Bilansu uspjeha u toku 2018. Ostvareni su po sledećim osnovama:

- Poslovni rashodi11.587.607 KM
- Finansijski rashodi15.835 KM
- Ostali rashodi.....402.387 KM
- Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine37.233 KM

Sa stanovišta strukture prihoda i rashoda po osnovama ostvarivanja u odnosu na prethodni period u Društvu nije bilo značajnijih promjena, što se može konstatovati i za strukturu pojedinih kategorija prihoda i rashoda. Tako je i u toku 2019. Godine kao i u toku 2018. Godine u strukturi poslovnih prihoda najznačajnija kategorija prihoda od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja, dok je u strukturi poslovnih rashoda to naknada šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja. Ovakva struktura odgovara djelatnosti kojom se Društvo bavi.

Prihodi i rashodi po ostalim osnovama ne predstavljaju značajnije pozicije u strukturi ukupnih prihoda i rashoda.

10.2. analiza odnosa troškova sprovođenja osiguranja i režijskog dodatka

Troškovi sprovođenja osiguranja ograničeni su stopom režijskog dodatka. Ostvareni režijski dodatak u tekućem period iznosi 4.509.890 KM, tako da troškovi sprovođenja osiguranja, koji iznose 3.923.418 KM učestvuju u istom sa 86,99 % (u prethodnom period 85,83%). Troškovi sprovođenja osiguranja u odnosu na režijski dodatak i fakturisanju premiju dati su u sledećem pregledu:

Šifra vrste osig.	Vrsta osiguranja	Fakturisana premija	Dozvoljeni režijski dodatak	Troškovi sprovođenja osiguranja (TSO)	Udio TSO u režijskom dodatku	Udio TSO u fakturisanjoj premiji
1	2.	3	4	5	6	7
01	Osiguranje nezgode	761.660	228.498	188.995	82,71	24,81
02	Zdravstveno osiguranje	186.402	46.600	46.253	99,25	24,81
03	Osiguranje vozila koja se kreću na kopnu, osim šinskih vozila	1.568.338	392.084	389.160	99,25	24,81
06	Osiguranje plovila	410	123	102	82,72	24,81
07	Osiguranje robu u transportu	4.475	1.343	1.110	82,69	24,81
08	Osig. imovine od požara i pr. sila	426.439	42.644	105.814	248,14	24,81
09	Osig.od ostalih šteta na imovini	284.296	28.430	70.544	248,14	24,81
10	Osig.od odg. za motorna vozila	12.505.363	3.751.609	3.103.019	82,71	24,81
12	Osig.od opšte odg. za brodove	596	149	148	99,26	24,81
13	Osig. od opšte građanske odg.	73.084	18.271	18.135	99,25	24,81
15	Osiguranje garancija	560	140	139	99,25	24,81
	Ukupno	15.811.622	4.509.891	3.923.418	87,00	24,81

10.3. Analiza odobrenih bonusa i popusta

U posmatranom periodu društvo nije odobravalo bonuse i popuste osim polisa autoodgovornosti gdje su bonusi davani u skladu sa uslovima.

11) Analiza finansijskog položaja

11.1. analiza stalne imovine

Aktiva i Pasiva iskazani na dan 31.12.2019. u Bilansu stanja iznose 27.315.482 KM (u prethodnom period 26.070.178 KM) što je u odnosu na prethodni period 4,77 % vise.

11.1.1. nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja klasifikovana su u okviru stalne imovine u ukupnom iznosu od 84.954 KM a kumulisana ispravka vrijednosti u iznosu od 76.554 KM. Odnose se na ulaganja u softverski paket.

11.1.2. nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva

Iznosi i struktura navedenih sredstava u tekućem i prethodnom periodu dat je u narednoj tabeli:

Red broj	Opis	31.12.2019	%	31.12.2018	%	INDEX 2019/2018
1	Zemljište	0	0	0	0	
2	Građevinski objekti	635.627	12,43	654.367	12,55	
3	Postrojenja i oprema	731.916	14,31	803.431	15,41	
4	Investicione nekretnine	3.744.710	73,24	3.755.773	72,03	
	UKUPNO	5.112.253	100,00	5.213.571	100,00	0,98

Na navedenim pozicijama u toku 2019. nije bilo značajnijih promjena. Promjena na građevinskim objektima se odnosi na amortizaciju u tekućem period. Najznačajnija promjena na osnovnim sredstvima je nabavka opreme, pored redovne amortizacije perioda. Investicione nekretnine su smanjile vrijednost procjenom ovlaštenog vještaka.

11.1.3. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani iskazani u vrijednosti od 16.297.654 (u prethodnom periodu 10.736.2490 KM) odnose se na :

- Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica.....1.550.000 KM
- Dugoročni fin. Plasmani pov. Pravnim licima.....2.300.000 KM
- Dugoročni fin. Plasmani u zemlji.....9.559.559 KM
- Finansijska sredstva koja se drže do roka dospelja.....2.420.269 KM
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.....117.378 KM
- Ostali dugoročni finansijski plasmani.....350.448 KM

Finansijska sredstva koja se drže do roka dospelja iskazana u iznosu od 2.420.269 KM Obuhvataju obveznice Stare devizne štednje i ratne štete koje je emitovala Vlada Republike Srpske, kao i obveznice koje je emitovala Federacija BiH. Vrednovane su po MRS 39- Finansijski instrumenti priznavanje i mjerenje po amortizovanoj vrijednosti. Struktura obveznica izdatih u RS je sledeća:

rb	Naziv emitenta	Oznaka HOV	Količina	Nabavna vrijednost	Vrijednost na dan 31.12.2019.
1	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-A	623.702	450.514,82	213.719,17
2	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-B	328.607	227.181,90	115.922,59
3	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-D	977.220	748.032,79	415.178,94
4	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-E	429.483	345.132,72	220.342,62
6	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-F	683.899	486.940,48	341.434,10
7	REPUBLIKA SRPSKA	RSBD-O-I	200	204.060,00	40.285,00
8	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-C	77.860	47.995,36	28.150,81
9	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-G	49.784	36.779,37	25.908,60
10	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-H	107.508	91.279,36	71.075,76
11	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-I	535.100	485.323,05	501.448,19
12	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-J	80.000	72.256,11	66.522,11
13	FEDERACIJA FBIH	FBIHK1B	258.153	291.986,62	294.502,74
14	FEDERACIJA FBIH	FBIHK1C	11.890	13.496,94	13.458,94
15	FEDERACIJA FBIH	FBIHK1D	22.367	22.165,75	22.571,82
16	FEDERACIJA FBIH	FBIHK1E	19.900	19.795,61	19.825,61
17	KANTON SARAJEVO	KNTSK	30	29.549,23	29.922,23

U toku obračunskog perioda izvršena je amortizacija diskotna u iznosu od 75.692,52 KM, povrat glavnice od 201.951,25 KM, i naplaćena kamata 56.930,38 KM.

Obveznice se koriste za pokriće tehničkih rezervi Društva u skladu sa Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje.

11.1.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Obuhvataju ulaganja u kapital drugih pravnih lica a struktura izgleda ovako:

naziv	Oznaka hov/broj	01.01.19.	31.12.19.
Nova banka ad	NOVB-R-E/29.093	15.710	17.164
ZIF Unioninvest fond	UNIP-R-A/250000	100.000	100.000
Fratelo trade ad	FRTL-R-D/356	317	212

11.1.5. Ostali dugoročni finansijski plasmani

U ostalim dugoročnim plasmanima su sredstva garantnog fonda koja su uložena u Biro zelene karte u iznosu od 350.448 KM.

11.2. Analiza tekuće imovine

11.2.1. Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina

Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina su u Bilansu stanja iskazana u bruto iznosu od 6.477.599 KM, ispravka vrijednosti 1.158.384 KM i neto 5.319.215 KM čije struktura izgleda:

- Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci..... 1.205.902 KM
- Potraživanja iz specifičnih poslova.....35.222 KM
- Druga potraživanja.....129.779 KM
- Kratkoročni finansijski plasmani.....1.648.608 KM
- Gotovinski ekvivalenti i gotovina.....2.299.704 KM

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci odnosi se na potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja.

Struktura potraživanja po vrsti osiguranja:

Vrsta	2018.	2019.
Potraživanja po osnovu AO i AN	85.376	99.143
Potraživanja po osnovi OANP	169	0
Potraživanja po osnovi GO	5.152	26.609
Potraživanja od kupaca u zemlji	14.229	14.229
Potraživanje po osnovu AK	445.987	469.012
Potraživanje po osnovu OLN	35.890	63.374
Potraživanje po osnovu PZO	10.551	9.592
Potraživanja za osiguranje imovine	732.711	616.467
Ispravka potraživanja	-232.932	-223.390
Ukupno:	1.097.135	1.075.039

Na dan 31.12.2019. potraživanja po osnovu premije saosiguranja iznose 1.544 KM. Potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta obuhvataju potraživanja od reosiguravača za učešće u naknadi likvidiranih šteta koja na dan završetak obračunskog perioda iznose 50.039 KM.

11.2.2. Ostala potraživanja, Potraživanja iz specifičnih poslova

potraživanja u iznosu od 79.280 obuhvataju

Vrsta:	2018.	2019.
Potraživanja od kupaca	185.482	201.621
Potraživanja za zelene kartone	2.974	3.175
Ispravka vrijednosti	-127.723	-125.516
Ukupno:	60.733	79.280

Potraživanja iz specifičnih poslova obuhvataju potraživanja po osnovu regresnih zahtjeva upućenih našim osiguranicima i otkupe šteta, a obuhvataju:

Potraživanja iz specifičnih poslova obuhvataju potraživanja po osnovu regresnih zahtjeva upućenih našim osiguranicima i otkupe šteta, a obuhvataju:

Vrsta regresnog potraživanje	2018.	2019.
Iz osnova obaveznih osiguranja	392.798	365.458
Iz osnova ostalih imovinskih osiguranja i nezgode	64.363	35.695
Ispravka vrijednosti	-360.800	-365.931
Ukupno	96.361	35.221

Potraživanja po osnovu regresa i otkupa šteta su procjenjivana po Pravilniku o procjenjivanju bilansnih vanbilansih pozicija, ali su vršena i direkta isknjižavanja zbog nemogućnosti naplate istih.

Druga potraživanja u iznosu od 129.779 KM obuhvataju potraživanja od kupaca za kamate u iznosu od 294.084 KM i potraživanja za refundaciju bolovanja i pripravnika 6.955 KM, kao i

ostala potraživanja od 270.734 KM za pozajmice fizičkim licima. Potraživanja su korigovana za 443.546 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani predstavljaju plasirana slobodna sredstva. U ovim plasmanima se nalaze plasmani kod povezanog pravnog lica u iznosu od 460.000 KM, kao i oročeni depozite kod komercijalnih banka u ukupnom iznosu od 1.188.608 KM.

Navedeni depoziti koji su oročeni u poslovnim bankama i služe za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda Društva a u skladu sa Pravilnikom koji reguliše navedenu oblast.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju sredstva na računima poslovnih banaka, gotovinu u blagajni, sredstva na deviznom računu koja su preračunata po srednjem kursu u KM, a struktura je sledeća:

Poslovni račun u domaćoj valuti.....	2.283.915 KM
Blagajna.....	0 KM
Devizni račun.....	15.788 KM

Aktivna vremenska razgraničena se odnose na rezervisane štete na teret reosiguranja u iznosu od 379.571 KM, prenosnu premija reosiguranja od 197.209 KM i ostala razgraničenja od 1.178 KM.

11.3. Struktura i obračun adekvatnosti kapitala, visina margine solventnosti

U skladu sa odredbama Pravilnika o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje (u daljem tekstu ove tačke: Pravilnik), raspoloživi kapital Društva obračunava se kao zbir bazičnog i dodatnog kapitala, umanjen za odbitne stavke.

Rb	OPIS	Iznos
I	BAZIČNI KAPITAL (1)+(2)+(3)+(4)+(5)-(6)-(7)-(8)	7.478.594,55
(1)	Uplaćeni akcionarski kapital,osim kumulativnih povlašćenih akcija	6.200.000,00
(2)	Rezerve kapitala povezane sa uplaćenim akcijama, osim sa kumulativnim povlašćenim akcijama	
(3)	Statutarne rezerve	
(4)	Zakonske rezerve	620.000,00
(5)	Prenesena neto dobit iz ranijih godina nakon odbitka dividende	666.994,55
(6)	Otkupljene vlastite akcije, osim kumulativnih povlašćenih akcija	
(7)	Nematerijalna ulaganja	8.400,00
(8)	Preneseni gubitak iz ranijih i tekuće godine	
II	DODATNI KAPITAL (9)+(10)+(11)-(12)	0,00
(9)	Uplaćeni akcionarski capital po osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	
(10)	Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama	
(11)	Podređeni dužnički instrumenti	0,00
(11.)	Podređeni dužnički instumenti sa rokom dospeljeća	

1)		
(11.2)	Podređeni dužnički instrumenti bez roka dospelja	
(12)	Otkupljene vlastite kumulativne povlašćene akcije	
III	ODBITNE STAVKE (13)+(14)+(15)	2.011.182,44
(13)	Kvalifikovani udio u drugim finansijskim institucijama	0,00
(14)	Podređeni дуждуžnički instrumenti i druga ulaganja u druge finansijske institucije	0,00
(15)	Nelikvidna sredstva	2.011.182,44
IV	RASPOLOŽIVI KAPITAL (I)+(II)-(III)	5.467.412,11
	ZAHTJEVI ADEKVATNOSTI KAPITALA	
(16)	Margina solventnosti	3.140.738,48
(17)	Garantni fond prema margini solventnosti/ 1/3 од (16)	1.046.912,83
(18)	Garantni fond prema članu 53. stav 1. Zakona	5.000.000,00
(19)	GARANTNI FOND /(17) ili (18), u zavisnosti šta je veće/	5.000.000,00
V	VIŠE / MANJE RASPOLOŽIVOG KAPITALA /iznos pod IV se poredi sa (16) ili (18), u zavisnosti šta je veće/	467.412,11
VI	VIŠE / MANJE BAZIČNOG KAPITALA /iznos pod I se poredi sa (19)/	2.478.594,55
VII	DODATNI KAPITAL PREMA BAZIČNOM KAPITALU (U %) /ratio (II) / (I)/	0,00%
VIII	PODREĐENI DUŽNIČKI INSTRUMENTI SA ROKOM DOSPIJEĆA PREMA BAZIČNOM KAPITALU ILI MINIMALNOM GARANTNOM FONDU (y %) /ratio (11.1) / (I) ili (18), u zavisnosti šta je manje/	0,00%

Iz navedenog obrasca se vidi da Društvo raspolaže adekvatnim kapitalom na dan 31.12.2018. godine.

Način obračuna margine solventnosti Društva uređuje se Pravilnikom o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje (Službeni glasnik Republike Srpske broj 103/12).

RB.	OPIS	Neživotna osiguranje osim zdrav. osig. iz čl. 6. Pravilnika	Zdravstvena osiguranja /čl. 6. Pravilnika/
I	MARGINA SOLVENTNOSTI PO PREMIJI		
(1)	Premijska osnova	15.936.598,30	
(1.1)	Iznos premijske osnove do 100 miliona KM 16.367.634,21 x 0,18	2.868.587,69	
(1.2)	Iznos premijske osnove preko 100 miliona KM _____ x 0,16		
(2)	Zbir (1.1) + (1.2)	2.868.587,69	0,00

(3)	Koeficijent koji se dobije kao količnik mjerodavnih šteta, neto od reosiguranja i mjerodavnih šteta za poslednjih 36 mjeseci /ne može biti manji 0,50/	0,96	
(4)	Margina solventnosti po premiji /(2)x(3)/	2.761.073,03	0,00
(5)	Margina solventnosti po premiji za zdravstvena osiguranja /1/3 od (4)/		0,00
II	MARGINA SOLVENTNOSTI PO ŠTETAMA		
(6)	Prosječan iznos mjerodavnih šteta za poslednjih 36 mjeseci, odnosno poslednja 84 mjeseca u slučaju društva koja isključivo ili u većem dijelu ugovora pokrivaju rizik kredita, nepogode, grada ili mraza.	6.592.385,31	
(6.1)	Prosječan iznos mjerodavnih šteta do 70 miliona KM 5.709.375,07 x 0,26	1.714.020,18	
(6.2)	Prosječan iznos mjerodavnih šteta preko 70 miliona KM _____ x 0,23		
(7)	Zbir (6.1)+ (6.2)	1.714.020,18	0,00
(8)	Koeficijent koji se dobije kao količnik mjerodavnih šteta, neto od reosiguranja i mjerodavnih šteta za poslednjih 36 mjeseci /ne može biti manji od 0,50/	0,96	
(9)	Margina solventnosti po štetama /(7) x (8)/	1.649.778,70	0,00
(10)	Margina solventnosti po štetama za zdravstvena osiguranja /1/3 od (9)/		0,00
III	MARGINA SOLVENTNOSTI ZA POSLOVE U VRSTAMA NEŽIVOTNIH OSIGURANJA		
(11)	Margina solventnosti /(4) ili (9) u zavisnosti šta je veće/	2.761.073,03	
(12)	Margina solventnosti za zdravstvena osiguranja /(5) ili (10) u zavisnosti šta je veće/		
IV	Margina solventnosti po premiji ili štetama /(11)+(12)/	2.761.073,03	
(13)	Margina solventnosti na poslednji dan prethodnog izvještajnog perioda	3.140.738,48	
(14)	Koeficijent koji se dobije kao količnik rezervi za štete u samoprdržaju na poslednji dan tekućeg izvještajnog perioda i rezervi za štete u samoprdržaju na poslednji dan prethodnog izvještajnog perioda /ne smije biti veći od 1/	1,00	
V	MARGINA SOLVENTNOSTI /(IV) ILI [(13) x (14)]/	3.140.738,48	

11.4. Pregled kreditnih zaduženja društva za osiguranje po ročnosti

U izvještajnom periodu Društvo nema kreditnih zaduženja, ali posleduje izdate garancije po tenderima. Pregled je dat u sledećoj tabeli:

Banka izdavalac	Korisnik	Datum izdavanja	Datum isteka	Vrijednost garancije
Naša banka	Brčko Distrikt BIH	06.12.2019.	27.04.2020.	3.000,00

12) pokazatelje likvidnosti, ratio troškova, ratio šteta i kombinovani ratio, te ostali pokazatelji efikasnosti poslovanja društva za osiguranje

12.1. Pokazatelji likvidnosti

Vrsta pokazatelja	Elementi	2018. god	2019. god
Koeficijent trenutne likvidnosti	novac / Kratkoročne obaveze	1.138.224/14.600.111=0,077	2.299.704/14.860.166=0,154
Koeficijent tekuće likvidnosti	Tekuća imovina / kratkoročne obaveze	10.109.858/14.600.111=0,69	5.897.175/14.860.166=0,40
Koeficijent ubrzanе likvidnosti	Tekuća imovina - zalihe / kratkoročne obaveze	10.109.858/14.600.111=0,69	5.897.175/14.860.166=0,40

12.2. Ratio troškova, ratio šteta i kombinovani ratio

Naziv pokazatelja	Način utvrđivanja	Rezultat
Ratio troškova	TSO/ mjerodavna bruto premija	3.923.418/15.897.286= 0,24
Ratio šteta	Mjerodavne štete/ mjerodavna bruto premija	6.478.360/15.897.286= 0,40

Kombinovani ratio	Racio šteta + racio troškova	$0,40 + 0,24 = 0,64$

12.3. ostali pokazatelji efikasnosti poslovanja društva za osiguranje

12.3.1. Pokazatelji finansijske stabilnosti

Naziv pokazatelja	Način utvrđivanja	Rezultat
Koeficijent finansijske stabilnosti	Kapital/ Stalna imovina	$11.999.212 / 21.418.307 = 0,56$
Učešće stalne imovine u ukupnim sredstvima	Stalna imovina/ Ukupna sredstva	$21.418.307 / 27.325.671 = 0,78$
Učešće tekuće imovine u ukupnim sredstvima	Tekuća imovina/ Ukupna sredstva	$5.897.175 / 27.325.671 = 0,22$

12.3.2. Pokazatelji poslovne uspješnosti

Naziv pokazatelja	Način utvrđivanja	Rezultat
Dobit nakon poreza prema poslovnim sredstvima	Dobit/Poslovna sredstva	$4.619.339 / 27.315.482 = 0,17$
Dobit nakon poreza prema kapitalu	Dobit/ Kapital	$4.619.339 / 11.999.212 = 0,38$

12.3.3. Ostali pokazatelji poslovanja

Naziv pokazatelja	Način utvrđivanja	Rezultat
Ekonomičnost poslovanja	Ukupni prihodi/ Ukupni rashodi	$17.194.489 / 12.043.062 = 1,43$

Rentabilnost poslovanja	Neto dobitak/ Ukupan prihod	4.619.339/ 17.194.489 = 0,26
Neto prinos na sopstveni kapital (ROE)	Neto dobit/ Sopstveni kapital	4.619.339/ 11.999.212 = 0,38
Posljednja cijena dionica	Cijena na berzi	-
Neto dobitak po dionici	Neto dobitak/ Broj dionica	4.619.339/ 6200 = 745,05

13) podaci o tehničkim rezervama osiguranja na kraju obračunskog perioda i to:

13.1. struktura tehničkih rezervi osiguranja

Bruto tehničke rezerve Društva na dan 31.12.2019. godine iznose 12.355.844 KM.

U tabelama koje slijede su prikazani podaci o bruto i neto iznosu tehničkih rezervi, kao i podaci o iznosu tehničkih rezervi po vrstama osiguranja.

Bruto i neto tehničke rezerve

	Bruto tehničke rezerve	Učešće reosiguravača	Neto tehničke rezerve
Prenosna premija	8.193.048	0.00	8.193.048
Rezervisane štete	6.170.135	379.571	5.790.564
UKUPNO	14.363.183	379.571	13.983.612

Pregled tehničkih rezervi po vrsti osiguranja

Šifra vrste	Vrsta osiguranja	Bruto prenosna premija	Bruto rezerve za štete			Ukupno 31.12.2019 (2+3)
			Ukupno (4+5)	Prijavljene a neriješene	Nastale a neprijavljene	
0	1	2	3	4	5	6
01	Osiguranje nezgode	551.048	281.469	43.559	237.910	832.516
02	Zdravstveno osiguranje	26.433	538	538	0	26.971
03	Osig. vozila koja se kreću na kopnu, osim šinskih vozila	831.568	643.593	217.077	426.516	1.475.161
06	Osiguranje plovila	286	0	0	0	286
07	Osiguranje robu u transportu	3.383	0	0	0	3.383
08	Osig. imovine od požara i pr. sila	522.215	19.402	19.402	0	541.617
09	Osig. od ostalih šteta na imovini	249.417	370.392	50.976	319.416	619.809
10	Osig. od odg. za motorna vozila	5.986.533	4.779.971	2.328.856	2.451.115	10.766.504
12	Osig. od opšte odg. za brodove	379	0	0	0	379
13	Osig. od opšte građ. odgovornosti	21.730	74.772	74.772	0	96.502
15	Osiguranje garancija	54	0	0	0	54
	Ukupno	8.193.048	6.170.136	2.735.178	3.434.958	14.363.184

13.2. ulaganje i deponovanje sredstava za pokriće tehničkih rezervi osiguranja, sa informacija o investicionoj politici i ciljevima,

Društo je prema obrascu US1 na dan 31.12.2019. godine pokazalo pokriće utvrđenih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja na sledeći način:

R.b.r	Oblik ulaganja	Ukupno	
0	1	2	%
1.	Hartije od vrijednosti čiji je emitent BiH, Republika Srpska, FBiH, distrikt Brčko, Centralna Banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske	2.039.987,89	14,20
2.	Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant F BiH	350.359,11	2,44
7.1.	Akcije kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu u RS, odnosno BiH-do 30%, a po jednom do 10%	17.377,73	0,12
9	Zajmovi osigurani založnim pravom na nekretninama mak. do 20(po jednom korisniku 10%)	2.100.000,00	14,62
11	Nekretnine i druga prava na nekretninama do 30% ali u jednu nekretninu ili više koje su povezane i čine 1 cjelinu do 15%	2.259.582,34	15,73
12	Oročeni depoziti kod banaka u RS, odnosno BiH, maks. 50% a u jednu banku do 20%	6.059.558,55	42,19
13	Udjele i akcije investicionih fondova sa javnom ponudom, koji imaju sjedište u RS, odnosno BiH, max. 30%(u jedan.in.fond do 5%)	100.000,00	0,70
14	Sredstva na računima društva za osiguranje do 10%	1.436.318,40	10,00
	Ukupno:	14.363.184	100,00
	Tehničke rezerve društva na dan 31.12.2019.g.	14.363.184	100,00

Investiciona politika ulaganja sredstava tehničkih rezervi posmatra se kao skup ekonomskih, investicionih i administrativnih odluka i mjera, a koje se kontinuirano preduzimaju sa ciljem da se obezbijedi adekvatnost ulaganja u smislu Pravilnika.

Cilj adekvatnosti ulaganja sredstava tehničkih rezervi nesporno je osnovni cilj investicione politike Društva i usmjeren je ka tome da se udovolji predviđenim kvalitativnim i

kvantitativnim ograničenjima iz Pravilnika, uz očuvanje sigurnosti plasmana i likvidnosti, te ostvarivanje odgovarajućeg prinosa na ulaganja.

Društvo je ulaganja sredstva za pokriće tehničkih rezervi na dan 31.12.2017.godine iskazalo u najvećem procentu u depozitima kod banaka u Republici Srpskoj, odnosno BiH, zatim u hartijama od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska, Centralna banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske . Ovakvim vidom ulaganja Društvo je na kvalitetan način sačuvalo uložena sredstva i ostvarilo određeni prinos.

Društvo će vrlo pažljivo pristupati svakoj novoj odluci vezanoj za ulaganje sa ciljem da se rizik ulaganja svede na razumnu mjeru i odabрати alternativu koja nudi zadovoljavajući prinos za prihvatljiv nivo rizika.

Društvo je donijelo Godišnji plan investicione politike za 2019. godinu u skladu sa članom 4. Stav 3. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje-prečišćen tekst (Službeni glasnik RS 35/14)

13.3. podatke o ostvarenom prinosu na ulaganja i deponovanja iz podtačke 2. Ove tačke

Prilikom ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi Društvo postupa u skladu sa Pravilnikom o ulaganju sredstava društva za osiguranje (Službeni glasnik Republike Srpske broj 61/15), vodeći računa o osnovnim principima ulaganja kao što su: usklađenost sa vrstom poslova osiguranja, ročna usklađenost uložених sredstava i obaveza, raznovrsnost ulaganja i njihova disperzija, valutna usklađenost ulaganja i obaveza i preuzeti druge mjere da bi se ostvarila sigurnost ulaganja u skladu sa pravilima kontrole i upravljanja rizicima.

Ulaganjem u hartije od vrijednosti kojima Društvo raspolaže, sa 31.12.2019. god, ostvaren je prihod u iznosu od 56.886,82 KM, ali je od amortizacije diskonta ostvarilo prihod od 96.601 KM.

Akcije emitenata kojima Društvo raspolaže, sa 31.12.2019.g. svođenjem njihove vrijednosti na berzansku, ostvaren je nerealizovani dobitak u iznosu od 1.351 KM ili 1,15 % u odnosu na njihovu vrijednost.

Kratkoročni finansijski plasmani odobreni u skladu sa procedurom za odobravanje zajmova i koji su aktivni sa 31.12.2019. godine i time služe za pokriće tehničkih rezervi, bilježe ostvaren prihod od kamata u iznosu 111.063 KM.

Po osnovu investicionih nekretnina koje Društvo izdaje u zakup ostvaren je prihod po osnovu istih u iznosu od 14.400 KM.

Oročeni depoziti u poslovnim bankama kao vid ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi imaju ostvarenje po osnovu kamata u iznosu od 89.893 KM, odnosno imaju raspon kamata od 0,1-1,8%.

14) izvještaj o odnosima sa povezanim privrednim društvima, odnosno matičnim društvom ili zavisnim društvima, uključujući pregled pravnih poslova i finansijskih transakcija

14.1. pregled finansijskih transakcija sa povezanim pravnim licima

a) kao dobavljač, i kao kupac

Извјештај о трансакцијама са повезаним лицима

Р.бр.	Повезано лице (назив/име)	Основ повезаности	Трансакције кроз биланс стања				Трансакције кроз биланс успеха	
			Почетно стање	Промен дугује	Промен потражује	Салдо	Укупни приходи	Укупни расходи
1	2	3	4	5	6	7=4+5-6	8	9
	УКУПНО		3880643,39	6886527,58	7945573,55	2821597,42	269739,11	994653,27
1	БРЧКО-ГАС ДОО	МАТИЧНО ПРАВНО ЛИЦЕ				0,00	111.996,94	
2		20102-ПОТРАЖИВАЊА	118,80	16.758,78	16.738,27	139,31		
3		20111-ПОТРАЖИВАЊА	0,00	2.596,40	2.596,40	0,00	363,00	
4		20112-ПОТРАЖИВАЊА	0,00	11.341,00	11.341,00	0,00	157.379,17	
5		20114-ПОТРАЖИВАЊА	0,00	75.223,18	75.223,18	0,00		
6		2070-ПОТРАЖИВАЊА	1.629,20	124.715,39	79.277,87	47.066,72		951.230,11
7		2200-ПОТРАЖИВАЊА	3.639,04	31.152,89	31.108,44	3.683,49		
8		2280-ПОТРАЖИВАЊА	1.100.000,00	800.000,00	1.900.000,00	0,00		13.200,00
9		22800-ПОТРАЖИВАЊА	0,00	677.000,00	677.000,00	0,00		30.223,16
10						0,00		
11		4300-ОБАВЕЗЕ ШТЕТЕ	0,00	60.952,76	60.952,76	0,00		
12		4303-ОБАВЕЗЕ ШТЕТЕ	0,00	227.789,85	227.789,85	0,00		
13		4641-ДОБАВЉАЧ	-9.945,53	451.093,11	488.808,37	-47.660,79		
14		4695-ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ	0,00	0,00	0,00	0,00		
15		4761-ОБАВЕЗА ДИВИДЕНДЕ	-440.032,40	3.955.532,40	3.975.484,00	-459.984,00		
16		43062-ОБАВЕЗЕ ШТЕТЕ	0,00	68,36	68,36	0,00		
17						0,00		
18	КОЛИЋ ЂОРЂА	ОСНИВАЧ				0,00		
19		4501-ОБАВЕЗЕ ЗА ПЛАТЕ	0,00	13.200,00	13.200,00	0,00		
20		4761-ОБАВЕЗА ДИВИДЕНДА	0,00	4.516,00	4.516,00	0,00		
21						0,00		
22		20114-ПОТРАЖИВАЊА	163,00	363,00	526,00	0,00		
23						0,00		
24	БРЧКО-ГАС ПЕНЗИОНЕРСКО МКД ДОО	ЗАВИСНО ПРАВНО ЛИЦЕ				0,00		
25		0331-ДУГ ФИН ПЛАСМАНИ	1.200.000,00			1.200.000,00		
26		20112-ПОТРАЖИВАЊА	-17.639,41	285.677,35	250.795,94	17.242,00		
27		20114-ПОТРАЖИВАЊА	0,00	2.152,93	2.152,93	0,00		
28		2200-ПОТРАЖИВАЊА КАМАТА	0,00	37.200,00	37.200,00	0,00		
29		2311-КРАТКОРОЧНИ ПЛАСМАНИ	0,00	0,00	0,00	0,00		
30		20102-ПОТРАЖИВАЊА	0,00	19,42	19,42	0,00		
31		0330-УЧЕШЋЕ У КАПИТАЛУ	1.550.000,00	0,00	0,00	1.550.000,00		
32						0,00		
33		43011-ОБАВЕЗЕ ЗА ШТЕТЕ	0,00	89.383,29	89.383,29	0,00		
34		4301-ОБАВЕЗЕ ЗА ШТЕТЕ	0,00	1.391,47	1.391,47	0,00		
35						0,00		
36	ТРАНСЈУГ ДОО					0,00		
37		20112-ПОТРАЖИВАЊА	0,00			0,00		
38		2070-ПОТРАЖИВАЊА	0,00			0,00		
39		2200-ПОТРАЖИВАЊА КАМАТА	32.710,69	18.400,00		51.110,69		
40		2310-КРАТКОРОЧНИ ФИН ПЛАСМАН	460.000,00			460.000,00		
41		2011-ПОТРАЖИВАЊА	0,00			0,00		

14.2. pregled pravnih transakcija

Od pravnih transakcija sa povezanim licima prisutni su

ugovor o kratkoročnom kreditu sa Transjug-I doo u vrijednosti od 460.000 KM, i

ugovori o zakupu sa Brčko-gasom doo kao zakupoprincipem (u vrijednosti od 300 KM mjesečno) i zakupodavcem (u vrijednosti od 18.533,90 KM mjesečno) i po ugovoru o zajmu 1.100.000,00 KM.

15) izvještaj o finansijskim odnosima i transakcijama između društva za osiguranje i lica koje posjeduju kvalifikovani udio u društvu za osiguranje, direktora, članova upravnog odbora, odbora za reviziju i internog revizora u društvu za osiguranje,

S obzirom da je Društvo u vlasništvu Brčko-gas doo sa 99,8871 % učešća u dionicama i isto toliko učešća dionica sa pravom glasa , ne postoji lice koje posjeduje kvalifikovani udio (10% i više kapitala ili glasačkih prava).

Pregled transakcija sa ostalim licima na značajnim pozicijama dat je u narednoj tabeli:

Funkcija lica	Ime i prezime	Iznos naknade/plata 2019.
Direktor	Cvijetin Sofić	15.600 KM
Član Upravnog odbora	Cvijetin Sofić	-
Član Upravnog odbora	Zoran Skopljak	-
Član Upravnog odbora	Ivan Lalović	-
Nadzorni odbor	Goran Ostojić	-
Nadzorni odbor	Slavko Savić	-
Nadzorni odbor	Goran Drakulić	-
Interni revizor	Dražan Stevanović	8.400 KM

16) Podaci o strukturi i iznosu datih donacija

Brčko-gas osiguranje posebnu pažnju posvećuje programu sponzorstva i donacija. Na osnovu Pravilnika o uslovima i načinu dodjele pomoći, donacija, pozajmica i drugih davanja fizičkim i pravnim licima, Upravni odbor Društva donio je Godišnji plan dodjele pomoći, donacija, pozajmica i drugih davanja fizičkim i pravnim licima za poslovnu 2019. Godinu. Pomoći, sponzorstva, donacije i druga nepovratna davanja dodjeljuju se pravnim i fizičkim licima iz režijskog dodatka za 2019. Godinu. Maksimalan iznos sredstava, koja se mogu dodijeliti, ograničava se na 3,70% ukupne premije osiguranja koja je ostvarena u prethodnoj tj. 2019. poslovnoj godini što iznosi 585.029 KM.

U toku 2019. Isplaćeno je 145.380 KM na ime donacija, pomoći, sponzorstva stipendija i drugih nepovratnih davanja.

U strukturi izdvojenih sredstava treba izdvojiti sponzorstva sportistima koji su ostvarili značajne rezultate Sportski klub Randoni Istočno Sarajevo, zatim donacije humanitarnim i vjerskim organizacijama te stipendije učenicima za redovno školovanje.

17) značajni poslovni događaji od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskih izvještaja .

Od završetka poslovne godine da predaje finansijskih izvještaja nije bilo značajnijih događaja koji bi uticali na poslovanje društva za osiguranje.

18) procjena očekivanog budućeg razvoja društva za osiguranje

Kao i do sada Društvo se u svom poslovanju vodi dugoročnim ciljevima kao primarnim smjernicama poslovne politike, kao i vizije i misije Društva, gdje nastojimo postati tržišni lider u pružanju usluga neživotnih osiguranja, kontinuirano vodeći računa o podizanju nivoa kvaliteta istih.

S tim u vezi Društvo svoje aktivnosti usmjerava ka diverzifikaciji strukture portfelja osiguranja, gdje su najvažnije aktivnosti usmjerene na povećanje udjela imovinskih osiguranja, osiguranja od odgovornosti i osiguranja lica u odnosu na osiguranje od automobilske odgovornosti.

U narednom periodu najveći akcenat će biti stavljen na promovisanju postojećih i uvođenje novih vrsta imovinskih osiguranja, kao bi se postigao optimalan odnos strukture portfelja Društva i na taj način obezbjedila dugoročna stabilnost.

S tim u vezi vrlo bitna je uloga marketinga, s obzirom na nerazvijenost tržišta osiguranja u BiH gdje najveći procenat u strukturi portfelja osiguravajućih Društava zauzima premija od auto-odgovornosti, veoma je važno približiti druge vrste osiguranja tržištu a tu se prije svega misli na dobrovoljna osiguranja. Društvo će u narednom periodu sprovoditi aktivnosti ka što većem približavanju i upoznavanju potencijalnih klijenata sa dobrovoljnim vrstama osiguranja.

19) najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem

Društvo će u narednom periodu, vodeći se dugoročnim ciljevima poslovne politike, sprovesti niz aktivnosti na istraživanju tržišta. Istraživanje i razvoj je jedan od osnovnih aktivnosti društava koja su usmjerena dugoročnim ciljevima. Kroz aktivnosti istraživanja i razvoja Društvo lakše dolazi do novih spoznaja o potrebama klijenata i na taj način lakše zadovoljava njihove potrebe.

Sprovođenje istraživanja i razvoja se sprovodi kroz sve segmente poslovanja Društva, a poseban akcenat se stavlja na segment poslovanja koji se nalazi u direktnoj interakciji sa krajnjim kupcima.

U 2019. godini jedno od istraživanja tržišta koje smo sproveli je istraživanje tržišta sa aspekta dovoljne informisanosti tržišta o dobrovoljnim vrstama osiguranja (tu se prije svega misli na osiguranje imovine od požara i ostalih osnovnih rizika, kao i određenih dopunskih rizika kao što je osiguranje od poplave, zemljotresa i sl.) i njihovoj zainteresovanosti za zaključenje navedenih vrsta osiguranja. Navedeno istraživanje je dalo sljedeće rezultate:

1. kada je u pitanju informisanost s o dobrovoljnim vrstama osiguranja, 58 % ispitanika odgovorilo je da je upoznato sa dobrovoljnim vrstama osiguranja, 29 % da je djelimično upoznato sa dobrovoljnim vrstama osiguranja, a 13 % ispitanih je odgovorilo da nije upoznato sa dobrovoljnim vrstama osiguranja;
2. kada je u pitanju spremnost ispitanika za zaključenje dobrovoljnih vrsta osiguranja, 6 % ispitanih je odgovorilo da ima zaključeno neko od dobrovoljnih vrsta osiguranja; 49 % ispitanih je odgovorilo da je spremno zaključiti jedno od dobrovoljnih vrsta osiguranja ali da nisu u mogućnosti; i ostatak ispitanih od 45 % je odgovorilo da

nema povjerenja u osiguravajuća Društva te s shodno tome nisu spremni niti zaključiti takve vrste osiguranja;

3. navedeni rezultati upućuju na optimizam ali i ukazuju na veću potrebu konsolidacije osiguravajućih Društava ka sprovođenju akcija na boljoj informisanosti tržišta o uslovima i načinima zaključenja dobrovoljnih vrsta osiguranja;
4. isto tako rezultati upućuju i na to da je naše tržište jako siromašno i da je ekonomski ambijent u kome osiguravajuća Društva nude svoje usluge jako nerazvijen, što se vidi iz toga da većina subjekata nastoji uštediti na taj način što će troškove osiguranja svesti na minimum ili će u toku poslovne godine izdvojiti samo sredstva za obavezno osiguranje.

Nerazvijenost tržišta osiguranja u BiH i cjelokupan ekonomski ambijent (nelikvidni privredni subjekti i osiromašeno stanovništvo i sl.) dovele su do toga da mnoga društva imaju nepovoljnu strukturu portfelja osiguranja. S tim u vezi većina aktivnosti istraživanja i razvoja našeg Društva biće projektovana tako da doprinesu stvaranju optimalnije strukture portfelja osiguranja, i to prije svega kroz aktivnosti upoznavanja tržišta sa onim vrstama osiguranja koje su manje zastupljene u strukturi portfelja a zaslužuju veću pažnju i kroz aktivnosti uspostavljanja većeg povjerenja tržišnih subjekata prema osiguravajućim Društvima.

20) Informacije u vezi otkupa vlastitih akcija

Društvo nije vršilo otkup sopstvenih akcija.

21) Informacije o poslovnim segmentima društva za osiguranje

21.1. Opšte informacije

Objavljivanje izvještaja se vrši za dva poslovna segmenta, Republiku Srpsku i Federaciju BiH. Poslovni segmenti su određeni na osnovu geografskog kriterijuma. Oba poslovna segmenta u svojoj djelatnosti imaju iste proizvode/usluge (neživotno osiguranje). Poslovni segmenti ostvaruju više od 10% od ukupnih prihoda svih poslovnih segmenata.

21.2. Informacije o prihodu, rashodu, dobiti

Opis	Republika Srpska	Federacija BiH	Brčko
Prihodi	8.689.487	5.413.775	2.856.267
Rashodi	5.668.466	4.273.467	1.985.310
Dobit	3.021.021	1.140.308	870.957

21.3. Informacije o proizvodima i uslugama

Svi poslovni segmenti u svojoj djelatnosti imaju proizvode/usluge iz oblasti neživotnog osiguranja. Najznačajniji proizvodi/usluge su: osiguranje auto-odgovornosti, auto kasko osiguranje, osiguranje imovine, osiguranje objekata u izgradnji i montaži, osiguranje usjeva i plodova, osiguranje životinja, putno zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezgode, osiguranje od odgovornosti, itd.

21.4. Informacije o teritorijalnim područjima

Poslovni segmenti ostvaruju svoju djelatnost u okviru BiH. Svi prihodi od prodaje proizvoda/usluga potiču iz države u kojoj je sjedište segmenata.

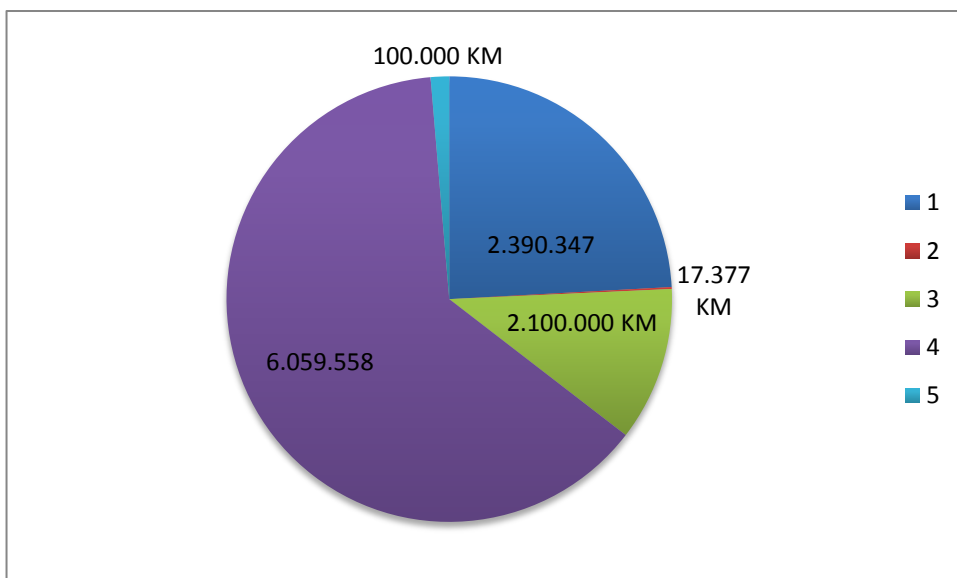
21.5. Informacije o značajnim kupcima

Poslovanje oba segmenta nije vezano za određenog kupca proizvoda/usluga. Ne postoji kupac koji učestvuje sa više od 10% ukupnog prihoda poslovnih segmenata.

22) Korišćenje finansijskih instrumenata, ako je značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja društva za osiguranje

Od finansijskih instrumenata korišćeni su sljedeći:

1. HoV čiji je emitent ili garant RS, BiH, CBBH ili fondovi iz člana 8. Zakona o IRB RS
2. Akcije kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu RS/BiH
3. Zajmovi osigurani založnim pravom na nekretninu (hipoteka)
4. Oročeni depoziti kod banaka u RS/BiH
5. Udjeli i akcije investicionih fondova sa javnom ponudom, sa sjedištem u RS/BiH



23) Ciljevi i politike društva za osiguranje u vezi sa upravljanjem rizicima

Ciljevi i politike za osiguranje u vezi sa upravljanjem rizicima kojima je izloženo poslovanje društva je definisano putem više dokumenata koji se odnose na različite rizike. Tržišni, kreditni, rizik likvidnosti, rizik portfelja, valutni rizik i sl. su definisani Godišnjim planom investicione politike za 2019., Politikom o ulaganju sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda, Pravilnikom o uslovima i načinu reosiguranja i saosiguranja

kao i Programom za upravljanjem kapitalom sa politikama vezanim za kvalitet i kvantitet kapitala.

Strateški ciljevi upravljanja kapitalom Društva su:

- 1) obezbjeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtjevima za visinom, strukturom i izvorima kapitala u skladu sa propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske;
- 2) obezbjeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Društva za preuzimanje rizika u poslovima osiguranja;
- 3) obezbjeđenje mogućnosti nastavka kontinuiranog poslovanja, uz obezbjeđenje prinosa dioničarima i drugim zainteresovanim stranama;
- 4) obezbjeđenje jake kapitalne osnove u svrhu podrške dugoročno održivom razvoju i ispunjavanju strateških ciljeva Društva;
- 5) alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Društva, uz minimiziranje troškova kapitala, te uvažavanje optimizacije prinosa i rizika.

Strategija upravljanja kapitalom definiše da Društvo treba upravljati kapitalom na kontinuiranoj i dugoročnoj osnovi uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve, strateške poslovne ciljeve Društva, kretanje na tržištu osiguranja i makroekonomsko okruženje. Odnos između kapitala Društva i iznosa rizika koji Društvo preuzima u poslovima osiguranja, pored toga što je definisano zakonskom regulativom, treba biti u glavnom fokusu menadžmenta Društva. Upravljanje kvalitetom i kvantitetom kapitala odnosi se na definisanje i uspostavljanje optimalnog nivoa kapitala koji Društvo mora posjedovati s obzirom na regulatorne zahtjeve, preuzete rizike u poslovima osiguranja, kvalitet postojeće aktive Društva, stanje i očekivane trendove kretanja na tržištu osiguranja, makroekonomsko okruženje i strateške poslovne ciljeve Društva. Uvažavajući navedeno, Društvo će kontinuirano održavati i kontrolisati svoju adekvatnost kapitala, u kvalitativnom i kvantitativnom smislu.

Ulaganje sredstava se vrši u skladu sa sljedećim načelima:

- a) *načelo sigurnosti* – u strukturi portfolija nalazi se imovina sa visokim stepenom sigurnosti, bilo da se radi o hartijama od vrijednosti i obveznicama sa visokim kreditnim rejtingom izdavaoca, depozitima kod banaka koje imaju sertifikat o članstvu u programu osiguranja depozita, zajmovima i nekretninama koji imaju odgovarajuće osiguranje i slično. Imajući u vidu načelo sigurnosti kao primarno načelo kod ulaganja sredstava, prioritet Društva će biti da se obezbijedi ovo načelo uz uvažavanje svih ostalih načela ulaganja;
- b) *načelo diversifikacije* – u strukturi portfolija se nalaze različiti oblici imovine. U okviru različitih oblika ulaganja, vrši se diverzifikacija po različitim obilježjima, dok se kod istih oblika imovine vrši ulaganje kod različitih lica (disperzija rizika) i
- c) *načelo likvidnosti* – u strukturi portfolija u značajnoj mjeri se nalazi imovina koju je lako moguće pretvoriti u novac, odnosno brzo i efikasno kupiti i prodati po relativno ujednačenoj i stabilnoj cijeni. Održavanje odgovarajuće likvidnosti podrazumijeva usklađivanje imovine i obaveza, odnosno identifikovanje i praćenje priliva i odliva sredstava u cilju blagovremenog izmirenja dopsjelih obaveza i
- d) *načelo profitabilnosti* – u strukturi portfolija nalazi se imovina koja uz uvažavanje prethodnih načela donosi najveći prinos.

Upravljanje rizikom osiguranja je definisano Pravilnikom o uslovima i načinu reosiguranja i saosiguranja.

Sprečavanje nepredviđenih okolnosti u pogledu dešavanja osiguranih slučajeva koje mogu dovesti do ugrožavanja kapitala potrebno je izvršiti kroz program reosiguranja ili saosiguranja. U smislu navedenog, Društvo će na godišnjoj osnovi utvrđivati iznose

samopridržaja (sopstveno maksimalno pokriće) za poslove osiguranja kojima se bavi. Na osnovu odluke o ukupnom iznosu samopridržaja, Društvo će preuzimati rizike u osiguranje do visine svojih ukupnih kapaciteta nošenja rizika (plus eventualno saosiguranje) i vodiće politiku raspodjele rizika kako bi moglo trajno izvršavati obaveze. Prilikom prihvata rizika u osiguranje Društvo će vršiti plasman rizika u saosiguranje i reosiguranje u potrebnom iznosu radi očuvanja stabilnosti portfolija, održavanja likvidnosti i solventnosti, te očuvanja i zaštite kapitala. U saosiguranje i reosiguranje će se predavati svi rizici koji prelazi samopridržaj. Plasman viškova rizika će se vršiti putem obligatorskih ugovora o saosiguranju i reosiguranju, a ukoliko to nije moguće u datom trenutku, putem fakultativnih ugovora o reosiguranju. Društvo dugoročno nastoji obezbijediti da zahtjevi za adekvatnošću kapitala budu zadovoljeni i da budu u skladu sa zahtjevima regulative.

24) Izloženost društva za osiguranje cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku, riziku likvidnosti I drugim rizicima pristunim u poslovanju društva za osiguranje

Slijede rizici koji su najviši i najobimniji u Društvu, i za koje je moguće da sa preduzetim predloženim mjerama budu značajno smanjeni.

Rizik osiguranja

Trebalo bi poboljšati kontrolu preuzimanja rizika od strane zastupnika, a što je naročito rizično za kasko osiguranje i manja imovinska osiguranja, kao što su osiguranje malih preduzeća.

S obzirom da najveći dio premije predstavlja premija autoodgovornosti, potrebno je usmjeriti politiku sa aspekta disperzije rizika koji se preuzimaju u osiguranje (u vremenu i prostoru), tj. U pravcu promjene neadekvatno određena strukture premije. Potrebno je izvršiti disperziju kako geografsku, tako i po vrstama osiguranja, radi manje zavisnosti od AO osiguranja, a potencirati druga neživotna osiguranja.

Veći rizik u ovom smislu predstavlja i činjenica da je dominantan procenat od ukupne premije, premija od autoodgovornosti i kasko osiguranja, što govori o velikoj zavisnosti od jednog proizvoda i jednog vida kanala prodaje. Smanjenje ovog rizika se vrši povećavanjem prodaje drugih vrsta osiguranja, i to prevashodno imovinskog, putnog zdravstvenog osiguranja, i sl. Društvo je preduzelo korake u pojačavanju drugih kanala prodaje i vrsta osiguranja.

U procesu upravljanja rizicima, Brčko gas osiguranje dd primjenjuje sljedeće metode:

- Metod zadržavanja rizika do nivoa maksimalnog samopridržaja
- Metod prenosa u reosiguranje
- Metod izbjegavanja rizika
- Metod prevencije ostvarenja rizika
- Metod diversifikacije portfelja (koristiti više u narednom periodu)
- Metod interne redukcije rizika

Rizik likvidnosti

U 2019. godini Društvo je imalo na raspolaganju dovoljno likvidnih sredstava za izvršenje svojih obaveza. U obračunskom periodu Društvo nije bilo u blokadi.

Tržišni rizik

Mora se istaći da je tržište osiguranja u Bosni i Hercegovini u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu imalo rast od 6,97 %. Brčko gas osiguranje dd je imalo pad za 1,06 %. Potrebno je razviti imovinska osiguranja, i takva ponuditi tržištu na agresivan način, dolaskom direktno kod pravnih lica.

Rizik izloženosti

Društvo nije značajno izloženo nijednom emitentu ili banci. Disperzija rizika u ovom segmentu poslovanja je kvalitetna. Sredstva su dostupna uvijek, a ugovori o depozitima se poštuju i prate od strane Sektora za finansije.

Kreditni rizik

Plasmani slobodnih novčanih sredstva su takođe definisani Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje.

Obveznice stare devizne štednje, su dužničke državne hartije od vrijednosti raspoložive na tržištu Republike Srpske koje su zastupljene u portfelju Društva. Možemo reći da je portfelj ulaganja u Brčko gas osiguranja dd vrlo stabilan.

Valutni rizik

Valutna usklađenost aktive i pasive je na zadovoljavajućem nivou iz ugla valutnih rizika. Društvo upravlja valutnim rizikom u cilju ograničavanja mogućih gubitaka zbog promjene kursa stranih valuta.

Rizici od pranja novca

U Društvu nema većih rizika od pranja novca, zbog dobro uradjenog mehanizma od strane zakonodavca.

Operativni rizici

- Gubici zbog grešaka u selekciji osiguranika, ili prekoračenja limita izloženosti postoje u malom obimu, i uglavnom se odnose na loš mehanizam provjere i kontrole uplata premije iz prethodnog perioda i dozvoljavanja novog osiguranja, pored postojećeg duga za prethodni period.
- Povećanje prodaje imovinskih polisa treba da smanji zavisnost Društva od autoodgovornosti.
- Potrebno je obratiti pažnju na prevare malih iznosa kod osiguranja od autoodgovornosti.

25) osnovne informacije i podaci o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja, uključujući i osnovne podatke o reosiguravačima i njihovim kreditnim rejtinzima

Društvo je definisalo politiku reosiguranja polazeći od potrebe distribucije rizika i smanjenja mogućnosti nastajanja suviše velikih opterećenja fondova osiguranja.

Politika saosiguranja i reosiguranja se sprovodi u skladu sa odredbama Pravilnika o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja. Prilikom izbora saosiguravajućeg i reosiguravajućeg partnera, Društvo se pri njegovom izboru rukovodi prije svega kriterijima boniteta i finansijskim pokazateljima. Stručna služba Društva vrši analizu reosiguravajućih partnera imajući u vidu i sljedeće kriterijume:

- kompaktibilnost uslova reosiguranja sa uslovima pokrića Društva;
- kapacitet ugovora reosiguraja;
- cijene reosiguravajućeg Društva;
- širina reosiguravajućeg pokrića;

- lista isključenih rizika;
- broj reaktiviranja;
- poslovni rejting reosiguravača.

Kada se pogleda poslovno okruženje u oblasti reosiguranja u Republici Srpskoj ne postoji nijedno reosiguravajuće Društvo, u Federaciji BiH postoji samo jedno društvo koje se bavi poslovima reosiguranja, tako da dolzaimo do zaključka da na nivou BiH postoji samo jedno Društvo koje se bavi poslovima reosiguranja. To dovodi do zaključka da su osiguravajuća Društva na nivou cijele BiH usmjerena da poslove plasiranja rizika reosiguranja vrše preko "Bosna reosiguranje" d.d. Sarajevo ili da traže partnera u regionu (Srbija, Hrvatska, Slovenija) ali i šire na teritoriji cijele Evrope.

Društvo može dio rizika podijeliti i sa poslovnim partnerima tj. drugim osiguravajućim Društvima kroz poslove saosiguranja, ali nizak nivo povjerenja među Društvima na tržištu kao i nepostojanje zajedničkih usaglašenosti oko osnovnih postulata tržišta osiguranja u BiH (koje se zapravo sastoji iz dva entitetska tržišta koji imaju svako zasebnog regulatora) gdje se još uvijek najveća polemika između Društava vodi oko osiguranja od autoodgovornosti, umanjuje značaj zajedničke saradnje a time smanjuje i okvire za poslove saosiguranja.

Društvo se u početku opredjelilo za rad sa jednim reosiguravajućim društvom u poslovima reosiguranja i to sjedne strane zbog obima rizika koji se plasira u reosiguranje i s druge strane zbog objektivnih razloga koji proističu iz ekonomske opravdanosti. Vremenom se iskazala potreba za saradnjom sa više reosiguravajućih društava.

Dugogodišnji reosiguravajući partneri sa kojim naše Društvo vrši poslove reosiguranja je „Dunav Re“ a.d.o. Beograd i „Bosna reosiguranje“ d.d. Sarajevo. Sa oba reosiguravajuća Društva ostvarili smo zadovoljavajuću poslovnu saradnju. Navedena Društva imaju dugu tradiciju poslovanja ne samo u matičnim zemljama već i šire u regoinu.

„Dunav RE“ a.d.o. Beograd važi za vodeću reosiguravajuću kompaniju u regionu koja posjeduje dugogodišnje iskustvo i izgrađene poslovne odnose sa vodećim svjetskim reosiguravajućim kompanijama kao što su: Munich Re iz Minhena; Swiss Re iz Ciriha; i Lloyd's iz Londona. Kada je u pitanju kreditni rejting, kompanija „Dunav RE“ a.d.o. Beograd nema kreditni rejting, dok je kreditni rejting njegove matične zemlje Srbije „BB-“ dodijeljen od strane Standard and Poor's.

"Bosna reosiguranje" d.d. Sarajevo važi za vodeću reosiguravajuću kompaniju u Bosni i Hercegovini, ali nažalost to je i jedino reosiguravajuće Društvo na domaćem tržištu. Pri tome treba istaći da poslovna saradnja sa navedenom domaćom reosiguravajućom kompanijom traje nekoliko godina i do sada je bila uspješna, pri čemu su obe strane u poslovnom odnosu izgradile visok stepen povjerenja i razmjene iskustava. AM Best Company, svjetska agencija za ocjenu rejtinga za oblast osiguranja i reosiguranja, potvrdila je raniji finansijski rejting Bosna Re-a: B+ (Good), tako da je Bosna Re još jednom svrstan u grupu sigurnih društava za osiguranje i reosiguranje.

Sa povećanjem izazova koje donosi novo vrijeme u dinamici koja se stalno mijenja i koja je sve manje predvidljiva na dugi rok, Društvo će u cilju što boljeg upravljanja rizikom morati tražiti nove načine plasiranja rizika kroz veći broj reosiguravajućih Društava kako bi u svom portfoliju imala veći broj alternativnih načina plasiranja rizika. S tim u vezi saradnja će biti usmjerena prema najvećim reosiguravajućim Društvima u Evropi.

S druge strane jedan dio rizika će se plasirati i kroz poslove saosiguranja i to kroz poslovnu saradnju sa drugim osiguravajućim Društvima na tržištu kako bi veći dio premije osiguranja ostao u domaćim fondovima. Potreba za saosiguranjem je realna više nego ikad a sve to nameće poslovno okruženje. Upravljanje rizicima danas ima sve važniju ulogu. Menadžeri odjela za upravljanje rizicima (CRO – chief risk officer) jasno su se pozicionirali među takozvanim "c-suite" funkcijama, pa možemo reći da uz CEO i CFO funkcije čine treći stub organizacije.

Društvo će i dalje u svom poslovanju pronalaziti i kontinuirano analizirati nove ali i postojeće načine plasiranja rizika u reosiguranje i saosiguranje kako bi zaštitili svoje osiguranike i opravdali njihovo dugogodišnje povjerenje koji i dalje traje. S tim u vezi prateći dešavanja na globalnom nivou sve veći značaj će se davati funkciji upravljanja rizicima u Društvu.

26) Primjenjena pravila korporativnog upravljanja

1. Primijenjena pravila korporativnog upravljanja

U okviru svog poslovanja Brčko gas osiguranje dd se vodi sljedećim principima: transparentnost poslovanja, jasno razrađene procedure za rad organa koje donose važne odluke, izbjegavanje sukoba interesa, efikasna unutrašnja kontrola i efikasan sistem odgovornosti.

1.1. Prava akcionara

Akcionari imaju pravo na upravljanje akcionarskim društvom učešćem i glasanjem na skupštini akcionara, pravo na pravovremeno i redovno dobijanje relevantnih informacija o akcionarskom društvu, pravo pristupima pravnim aktima i dugim dokumentima društva, pravo na dio dobiti akcionarskog društva, pravo slobodnog raspolaganja akcijama, pravo da imenuju i smjenjuju članove upravnog/nadzornog odbora, pravo na nesaglasnost i otkup akcija, pravo na dio likvidacionog viška i pravo na podnošenje tužbe.

Društvo ohrabruje i podržava svoje akcionare da aktivno i odgovorno koriste svoja prava.

1.2. Ravnopravan tretman akcionara

Društvo osigurava ravnopravan tretman svih akcionara. Investitori su unaprijed upoznati o svim pravima, prije nego što kupe nove akcije, u skladu sa prospektom koje društvo priprema. Zabranjeno je trgovanje akcijama na osnovu internih informacija i aktivnosti.

1.3. Uloga zainteresovanih strana u upravljanju akcionarskim društvima

Društvo obezbjeđuje poštovanje i korišćenje zakonskih prava svih zainteresovanih strana za rad društva. Društvo će u narednom periodu na sajtu društva objaviti ime lica zaduženog za kontakt sa investitorima.

1.4. Objavljivanje i javnost informacija

Društvo pravovremeno objavljuje u javnost sve materijalno značajne informacije u vezi sa društvom, uključujući finansijsku situaciju, poslovanje, vlasništvo i upravljanje društvom. Društvo objavljuje sve informacija od materijalnog značaja iz sljedećih oblasti:

- finansijski i poslovni rezultati društva;
- ciljevi društva;

- dioničarska/ i vlasnička struktura;
- članovi nadzornog/upravnog odbora i ključni izvršni rukovodioci;
- predvidljivi faktori rizika od materijalnog značaja;
- pitanja od materijalnog značaja koja se odnose na zaposlene i druge nosioce rizika poslovanja društva;

Društvo sastavlja i objavljuje svoje finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Revizorski izvještaji se objavljuju blagovremeno. Društvo objavljuje javno i transparentno sve informacije koje su od značaja za sve stejkholdere.

1.5. Uloga i odgovornost

- 1.5.1. Članovi uprave i odbora vrše svoje funkcije u najboljem interesu dioničarskog društva i u vođenju poslova postupaju s pažnjom dobrog privrednika, te poštujući obaveze povjerljivosti podataka.
Odbori osiguravaju odgovarajuće sisteme kontrole, praćenja rizika, finansijsku kontrolu i poštovanje zakona. Dužnosti, ovlašćenja i nadležnosti odbora i uprave su jasno definisani i razdvojeni. Uprava i odbori blisko sarađuju kako bi se maksimizirao rezultat rada društva.
- 1.5.2. Uprava društva rukovodi društvo uz poštovanje svih zakona i drugih propisa. Uspostavljen je sistem interne kontrole i upravljanja rizicima u društvu. Uz redovne izvještaje, uprava dostavlja odborima sve značajne informacije koje su bitne za poslovanje.
- 1.5.3. Svi članovi uprave i članovi odbora treba da prijave postojanje sukoba interesa upravnom/nadzornom odboru. Upravni i nadzorni odbor treba da riješe sukob interesa u skladu sa zakonskim propisima i standardima pravičnosti i nezavisnosti.
- 1.5.4. Članovi nadzornog odbora su nezavisni od društva i slobodni od bilo kakvih poslovnih i drugih odnosa i veza koje mogu značajnije da utiču na njihovo objektivno i profesionalno rasuđivanje pri donošenju odluka.
- 1.5.5. Internu reviziju vrši lice koje je u radnom odnosu u društvu. Interni revizor vrši uvid u sva dokumenta društva, provjeravaju njihovu vjerodostojnost i podatke koje se u njima nalaze. Interni revizor je lice koje ima stručne i moralne karakteristike koje obezbjeđuju nezavisnost u radu.
- 1.5.6. Revizija finansijskih izvještaja se obavljaju u skladu sa profesionalnim i etičkim principima i standardima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj.
- 1.5.7. Uspostavljen je sistem interne kontrole koji obezbjeđuje zaštitu interesa akcionara i imovine društva.
- 1.5.8. U odnosu sa drugim zainteresovanim stranama (zaposlenicima, klijentima, povjeriocima, dobavljačima) društvo ostvaruje svoja prava na fer principima tržišnog poslovanja i ispunjava svoje obaveze na odgovoran način. Sve zainteresovane strane, uključujući i zaposlene imaju mogućnost slobodnog izražavanja svojih stavova odborima i upravi, a da pri tome njihova prava nisu ugrožena.

27) spisak uslova i tarifa, sa brojem i datumom usvajanja, po kojima je društvo za osiguranje obavljalo djelatnost osiguranja u period izvještavanja

Brčko-gas osiguranje" d.d. posjeduje dozvolu za rad za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja iz čl. 49. stav 2 tačka a), b) i c) Zakona o društvima za osiguranje. Pregled tarifa i uslova po kojima je društvo obavljalo djelatnost osiguranja donosimo u tabelarnom pregledu u nastavku:

Naziv	Datum usvajanja
Posebni uslovi za osiguranje objekta i opreme na ugovorenu vrijednost	12/2005
Posebni uslovi za osiguranje imovine sa promjenljivom sumom osiguranja	12/2005
Posebni uslovi za osiguranje zaliha od požara i nekih dr. opasnosti na flotantnoj osnovi	12/2005
Posebni uslovi za osiguranje zaliha u hladnjačama	12/2005
Tarife i uslovi za osiguranje potraživanja i drugih imovinskih interesa od domaćih i pravnih fizičkih lica (kreditno osiguranje)	12/2005
Uslovi za garancijsko osiguranje (odgovornost za greške na stvarima)	12/2005
Uslovi za osiguranje odgovornosti vozara za štete na pošiljkama u domaćem transportu	12/2005
Opšti uslovi za osiguranje imovine	12/2005
Tarifa premija za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti	12/2005
Uslovi za osiguranje od požara i nekih drugih opasnosti	12/2005
Tarifa premija II za osiguranje industrijskih, zanatskih i uslužnih organizacija od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti	12/2005
Tarifa premija III za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti	12/2005
Tarifa premija III za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti	12/2005
Uslovi za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti	12/2005
Tarifa premija IV za osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva	12/2005
Uslovi za osiguranje od provalne krađe i razbojništva	12/2005
Tarifa premija V za osiguranje stakla od loma	12/2005
Uslovi za osiguranje stakla od loma	12/2005
Tarifa premija VII za osiguranje objekata u izgradnji	12/2005
Uslovi za osiguranje objekata u izgradnji	12/2005
Tarifa premija VIII za osiguranje objekata u montaži	12/2005
Uslovi za osiguranje objekata u montaži	12/2005
Tarifa premija IX za osiguranje od opasnosti prekida rada usljed požara i nekih drugih opasnosti (osiguranje šomaža)	12/2005
Uslovi za osiguranje od opasnosti prekida rada usljed požara i nekih drugih opasnosti (osiguranje šomaža)	12/2005
Tarifa XI za osiguranje odgovornosti iz dijelatnosti	12/2005
Opšti uslovi i posebne odredbe za osiguranje odgovornosti iz dijelatnosti	12/2005
Tarifa premija XII za osiguranje filmskih preduzeća	12/2005
Uslovi za osiguranje filmskih preduzeća	12/2005
Tarifa premija XIII za osiguranje usjeva i plodova	12/2005
Opšti uslovi za osiguranje usjeva i plodova	12/2005
Tarifa premija XIV za osiguranje životinja	12/2005
Opšti uslovi za osiguranje životinja	12/2005
Posebni uslovi za osiguranje životinja	12/2005
Tarifa premija XV za osiguranje lica od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	12/2005
Uslovi za osiguranje lica od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	12/2005
Tarifa premija XVI za osiguranje imovine u jamama rudnika sa podzemnom eksploatacijom	12/2005
Uslovi za osiguranje imovine u jamama rudnika sa podzemnom eksploatacijom	12/2005
Tarifa premija XVII za kombinovano osiguranje elektronskih računara, procesora i sl. uređaja	12/2005
Uslovi za kombinovano osiguranje elektronskih računara, procesora i sl. uređaja	12/2005
Tarifa premija XVIII za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima	12/2005
Opšti uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima	12/2005

Tarifa premija XIX i uslovi osiguranja robe u domaćem transportu	12/2005
Tarifa premija XX i uslovi za osiguranje robe u međunarodnom transportu	12/2005
Tarifa premija XXI za osiguranje imovine elektroprivrednih preduzeća	12/2005
Uslovi za osiguranje imovine elektroprivrednih preduzeća	12/2005
Tarifa premija XXII i uslovi za osiguranje izvoznih poslova od komercijalnih rizika (kreditna osiguranja)	12/2005
Tarifa premija XXIII i uslovi za osiguranje vazduhoplova	12/2005
Tarifa premija XXIV i uslovi za osiguranje plovniha objekata	12/2005
Tarifa premija XXV i uslovi obaveznog osiguranja putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	12/2005
Tarifa premija putničkog zdravstvenog osiguranja	11/2012
Uslovi putničkog zdravstvenog osiguranja	11/2012
Tarifa za osiguranje od odgovornosti vozara za robu preuzetu na prevoz	12/2014
Uslovi za osiguranje od odgovornosti vozara za robu preuzetu na prevoz	12/2014
Tarifa premija za osiguranje profesionalne odgovornosti ljekara	12/2010
Tarifa premija za osiguranje od profesionalne odgovornosti (geodeta, posrednici nekretninama, poreski savjetnici, revizori i računovodstveni i finansijski servisi, javni bilježnici, advokati)	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti advokata	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti poreskih savjetnika, revizora i finansijskih i računovodstveni servisa	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti posrednika nekretninama	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti geodeta	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti javnih bilježnika	12/2010
Opšti uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti	12/2010
Opšti uslovi za osiguranje odgovornosti iz obavljanja djelatnosti veterinara	12/2010
Tarifa za osiguranje od odgovornosti vlasnika vozila za štete prema trećim licima	11/2015
Uslovi za osiguranje od odgovornosti vlasnika vozila za štete prema trećim licima	11/2015
Tarifa za osiguranje stana i stvari u stanu	10/2014
Uslovi za osiguranje stana i stvari u stanu	10/2014
Tarifa za osiguranje kuće i stvari u kući	05/2015
Uslovi za osiguranje kuće i stvari u kući	05/2015
Posebni uslovi za osiguranje zemljotresa	10/2013
Tarifa premija za osiguranje mobilnih elektronskih uređaja	09/2015
Uslovi za osiguranje mobilnih elektronskih uređaja	09/2015
Uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima	01/2016
Tarifa premija za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima	01/2016
Uslovi za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štete prouzrokovane trećim licima	01/2016
Tarifa premija za osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima.	01/2016
Uslovi za osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima.	01/2016
Uslovi za kasko osiguranje vozila	07/2015
Tarifa premija za kasko osiguranje vozila	07/2015
Dopunski uslovi za osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	12/2015
Tarifa premija za osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	12/2015
Izmjene i dopune Tarife premija za osiguranje od profesionalne odgovornosti	03/2016

Uslovi za osiguranje objekata u izgradnji	04/2016
Tarifa premije za osiguranje objekata u izgradnji	04/2016
Uslovi za grupno osiguranje korisnika kredita	09/2016
Tarifa premija za grupno osiguranje korisnika kredita	09/2016
Uslovi dodatnog zdravstvenog osiguranja	11/2016
Posebni uslovi za osiguranje drugog liječničkog mišljenja	11/2016
Dopunski uslovi za program osiguranja EXCLUSIVE	11/2016
Dopunski uslovi za program osiguranja PREMIUM	11/2016
Dopunski uslovi za program osiguranja STANDARD	11/2016
Tarifa premija dodatnog zdravstvenog osiguranja	11/2016
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti vještaka	12/2017
Uslovi za osiguranje garancije za polovna vozila	05/2018
Tarifa premija za osiguranje garancije za polovna vozila	05/2018
Izmjene Uslova za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štete prouzrokovane trećim licima	09/2018
Tarifa premije 18.01 za osiguranje pomoći	10/2019
Opšti uslovi za osiguranje asistencije –drugi auto uz auto kasko	10/2019
Opšti uslovi za osiguranje asistencije – drugi auto uz autoodgovornost	10/2019
Opšti uslovi za osiguranje asistencije – Kingsize help (kvar)	10/2019
Opšti uslovi za osiguranje asistencije – Kingsize Help (nezgoda)	10/2019
Opšti uslovi za osiguranje asistencije – pomoć u kući	10/2019
Izmjene i dopune Tarife za grupno osiguranje korisnika kredita	10/2019
Izmjene i dopune Uslova za grupno osiguranje korisnika kredita	10/2019
Uslovi za osiguranje garancija za polovna vozila - za primjenu u FBIH	10/2019
Tarifa premije 15.01 za osiguranje garancija z apolovna vozila - za primjenu u FBIH	10/2019
Izmjene i dopune tarife premija za putno zdravstveno osiguranje – za primjenu u FBIH	10/2019

Brčko, mart 2020.

Direktor Društva